

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

RODICA LUPU
coordonator

Microclimate și ecosisteme de dezvoltare a antreprenoriatului

- Regiunea Centru -

Colecția INNOVENTURE

București, 2020

Anul 2020 va rămâne în memoria colectivă și în istorie ca un an de cotitură din punct de vedere al relațiilor economice și sociale. Este un an care marchează declanșarea unor transformări ireversibile, care ar fi urmat să se producă oricum, dar poate mult mai lent.

Mediul de afaceri global și, prin urmare, și cel românesc, aștepta oricum criza economică, însă nimic nu prevestea o criză de asemenea proporții și cu consecințe în atâtea planuri ale societății și vieții noastre. În mijlocul vacarmului și al îngrijorării generalizate, un ochi obiectiv și rece poate vedea și partea bună a lucrurilor și, cu puțin efort de (re)construcție, se poate identifica firul roșu al sustenabilității economice și sociale în modele de cooperare deja constituite, unele maturizate, încă dinaintea crizei.

După un efort masiv de cercetare și sondare a IMM-urilor și microîntreprinderilor din România, realizat din chiar mijlocul crizei, în timpul stării de urgență, am identificat, la Ingenius Hub, alături de parteneri din rețeaua Ingenius Net, dar și alți parteneri descoperiți cu acest prilej, principalele probleme cu care se confruntă antreprenorii români, dar și mijloacele care pot fi accesate ca puncte de sprijin pentru refacere. Împreună cu peste 150 de organizații, am realizat consultări cu guvernul pe teme legate de industriile cele mai puternic afectate și am putut identifica peste 120 de măsuri de redresare, pe care le-am înaintat guvernului într-un memorandum comun, semnat și asumat de 60 de organizații: patronate, companii, universități, clustere, asociații de IMM-uri. Acesta a fost demersul de criză.

Dar după impact, în timpul convalescenței, avem nevoie să ne sprijinim reciproc, avem nevoie să ne refacem încrederea în piață și unii în alții.

Cele două publicații pe care le propunem ca instrumente de orientare, în continuarea ghidurilor noastre pentru inovare, publicate în 2019, au ca scop să indice modele de afaceri de succes, să fixeze strategiile naționale care vor configura modul în care se alocă resursele financiare gestionate de stat și care, cu siguranță, vor fi o supapă importantă pentru multe companii, dar și să inventarieze diferite tipuri de microclimate de suport pentru antreprenori, în toate formele în care acestea au căpătat contur în România, de la spații de co-working la acceleratoare, de la incubatoare la parcuri tehnologice, clustere și alte forme de asociere care permit cooperarea și sprijinul reciproc între companii și alte tipuri de stakeholderi. Fără a fi exhaustive și fără pretenția de a se constitui într-un reper absolut, aceste lucrări sunt instrumente de lucru pe care le considerăm utile tuturor antreprenorilor, cu precădere în acest context.

Considerăm că este esențial ca orice antreprenor să cunoască toate aceste forme de cooperare, pentru a le putea accesa și utiliza la nevoie, dar și pentru a ieși din zona de confort și din izolare, din paradigma individualistă în care stăgăm și pe care, cu prilejul nefericit al acestei crize, suntem nevoiți să o abandonăm pentru a adopta o paradigmă a co-creației, a inovării deschise, a cooperării constante la care suntem somați atât de instabilitatea economică, cât și de deteriorarea relațiilor sociale, dar și a planetei însăși, pe care ne-am obișnuit să o neglijăm.

Ne aflăm în prag de bilanț și bilanțul e negativ. Exploatarea, și nu valorificarea resurselor, a fost, în fapt, ecuația principală a secolului XX. Fie că a fost vorba de resurse naturale sau umane, acestea au fost exploatate fără o bază morală solidă. Pentru a ne regăsi direcția, pentru a recalibra barometrul relațiilor economice și sociale, este imperios necesar să ne vedem unii pe alții, să ne întâlnim ca în agora ateniană și să reconsiderăm foarte serios și responsabil comportamentele pe care la adoptăm ca antreprenori și ca locuitori ai cetății. Criza e un prilej să ne reinventăm și propunerea noastră este să o facem împreună.

Rodica Lupu, Coordonator

Hub-uri și spații de co-working în Regiunea Centru

Ce este un hub?

Un hub este un spațiu în care antreprenorul are posibilitatea să lucreze pentru **proiectele** sale, ca de exemplu pentru propria afacere, într-un open-space în care este alături de alte persoane, care **își duc la îndeplinire taskurile**.

Hub-ul se mai numește și **spațiu de coworking**.

Este un mediu în care, ca și antreprenor, ți se pun la dispoziție condițiile necesare pentru a **lucra eficient**, pentru a rămâne motivat și a duce la îndeplinire proiectul. Dispui așadar, de o foarte bună conexiune la internet, birouri confortabile, bucătărie utilată, spațiu de relaxare. Pentru a beneficia de spațiul de lucru din oraș, se plătește o **taxă**. În funcție de nevoi, se poate plăti pentru o zi, pentru mai mult de o săptămână sau chiar o lună.

Mod de operare&gestionare

Față de soluțiile office tradiționale de organizare a activităților, cele tipice de coworking oferă un set de avantaje care le fac atractive:

- suprafețe/spații structurate flexibil pe cerințele activităților și dimensiunea microgrupurilor de lucru;
- perioade variabile de închiriere a spațiilor, de la câteva zile la oricâte luni sunt necesare;
- acces imediat și personalizat la utilități (energie, spații de depozitare, servicii de soft FM) și la comodități precum ceai/cafea, prepararea termică a hranei etc;
- utilizarea comună a infrastructurii/logisticii de birou: server, WiFi, imprimante;
- posibilitatea amenajării personalizate și creative a spațiului de lucru prin decorare originală.
- **spațiu de birouri cu o suprafață de minim 100 mp** unde este închiriat spațiu de lucru de către startup-uri (organizații sub formă de PFA, SRL-D, SRL, sau aflate în curs de înființare) pentru perioade de până la 2 ani.
- operatorul spațiului de coworking poate oferi următoarele **categorii de servicii**: servicii de subînchiriere, servicii administrative, servicii de secretariat, servicii contabile, servicii de asistență juridică, servicii de imprimare și multiplicare, servicii de formare și training, servicii de organizare evenimente.
- **forma de organizare** a operatorului spațiului de coworking poate fi ONG sau SRL.

Tipologia utilizatorilor/clienților este diversă și include antreprenori pe diferite profiluri, start-up-uri, ONG-uri, freelanceri, precum și profesioniști individuali din diverse domenii – designer, specialiști în comunicare, etc. sau chiar studenți în diferite faze de pregătire ale unor proiecte profesionale. Ceea ce caracterizează coworkingul este diversitatea amplă și mai ales dinamica schimbării utilizatorilor și a configurațiilor spațiale.

Dar aspectul diferențiator cel mai pregnant și atractiv în același timp îl constituie mediul motivant de lucru prin „anvelopa” emoțională a spațiilor comune, anvelopă construită prin interacțiunile personale pozitive, de regulă informale, care dau o notă de relaxare și creativitate specifice spațiilor de coworking. Relațiile amicale și sentimentul de libertate prin absența constrângerilor formale sunt evidente. Este adevărat, majoritatea consistentă a ocupanților acestor spații sunt tineri activi care preferă (și promovează) un stil de lucru și de viață liber, lejer, confortabil, în care comunicarea liberă/informală este definitorie.

Ce este foarte interesant este că îți poți găsi parteneri pentru afacerea ta foarte ușor. La fel îți poți găsi clienți care au nevoie de serviciile tale.

Totodată aceste spații de coworking sunt destul de ieftine în comparație cu închirierea propriului spațiu de birou. Prețurile la HUB-urile din țară pornesc undeva de la 50 de euro pe lună, în funcție de oraș. Mai jos găsești mai multe informații despre fiecare HUB în parte.

Evenimentele sunt extrem de utile, iar un asemenea hub organizează destul de multe evenimente speciale pentru membri și nu numai. Poți intra în legătură cu extrem de multe persoane, iar șansa ca afacerea ta să crească este destul de mare.

În România, până în prezent, au apărut spații de coworking în Brașov, Cluj- Napoca, Timișoara, București, Constanța, Iași, Sibiu, Oradea și Sfântu Gheorghe.

Lista Spațiilor de Coworking din România

București:

- **Impact HUB** – probabil cel mai mare HUB din țară. Spațiul măsoară 1600 mp și include atât o zonă de coworking cu 68 de locuri, 5 team office-uri, 3 cabine de Skype, lounge, bucătărie cu toate dotările, precum și o zonă de evenimente cu 3 săli de dimensiuni diferite.
- **TechHUB** – probabil este cel mai mare HUB din țară specializat antreprenorilor din zona tehnologiei și inovației. În cei 2 ani de activitate au organizat peste 165 de evenimente cu cel puțin 270 de speakeri.
- **Ingenius Hub**- este un spațiu de coworking din inima Bucureștiului, destinat antreprenorilor inovativi, care au nevoie de un spațiu de lucru și de know-how oferit de mentori cu experiență.

- **WeLoveDigital** – este un hub aflat în 2 locații din București: unul se află vis-a-vis de Academia de Studii Economice din București, iar celălalt Unirii.
- **FlashHUB** – este un HUB nou pe piața din București, destul de mic. În acest moment există spațiu doar pentru 50 de birouri.
- **The Office HUB** – Un hub din București, zona Mihai Bravu. Hubul este unul generalist, nu se axează pe un domeniu anume. Lucrul într-un hub generalist ar putea oferi oportunitatea de a întâlni potențiali clienți.
- **NOD makerspace** – este unul dintre cele mai creative HUB-uri din România pentru cei creativi. Este un HUB special pentru creativii ingineri, arhitecți, designeri, artiști și mulți alții care dețin o afacere inovativă.
- **360HUB** – Este un HUB nou pe piață, deschis la începutul lui 2015. HUB-ul își dorește să fie un accelerator de startup-uri pentru toți cei care doresc să meargă pe acest minunat drum.
- **Pura Vida Hub** – Este un nou hub dezvoltat în Centrul Vechi din București.
- **HUB CAFE Floreasca** – Un HUB deschis în zona Floreasca, București.
- **Coworking Bucuresti** – Spații de coworking recent apărute în București.
- **ThinkSpace** – Este un microhub, cu spații în centrul Bucureștiului unde poți lucra, poți organiza evenimente, poți să participi la evenimente și multe altele.
- **TheAtelier.ro**
- **Cowork Cafe** – Este un nou spațiu de birouri la comun, chiar în mijlocul Centrului Vechi al Bucureștiului și este primul COWORK – CAFE din România. Pentru că se numește Cowork Cafe, deține și o cafenea foarte cochetă la parter, cu cafea de specialitate.

Brașov:

- **OneZero HUB** – HUB-ul deține 200 de metri pătrați unde lucrează acum aproximativ 10 membri. Există și o cafenea la intrarea în HUB.

-
- **HUB 1317** – este cel de-al doilea HUB din Braşov lansat de 2 fraţi. În acest moment se află în HUB aproximativ 13-15 membri.
  - **HUBBA HUBBA** – un hub în Braşov situat în centru istoric, pe strada Poarta Schei colţ cu Hans Benckner, chiar în spatele Bisericii Negre, într-o clădire istorică, foarte elegantă şi îngrijită. În acest moment sunt 18 locuri, o sală de şedinţe care deţine o capacitate maximă de 6 persoane, o zonă de relaxare, bucătărie cu frigider, aragaz, espressor, ceaiuri, snackuri şi fructe, care sunt la dispoziţia clienţilor gratuit.

Cluj Napoca:

- **ClujHUB** a fost lansat acum 3 ani cu o investiţie de 400.000 de euro. Este hub-ul care pune extrem de mult accent pe lansarea de startup-uri în Cluj şi pe organizarea de incubatoare de afaceri. Numărul de persoane care lucrează la HUB este aproximativ 70 şi se află pe str. Piteşti 19, Cluj – Napoca.
- **Cluj Cowork** este un HUB deschis de un străin (Robert Visser) în 2011 şi poate găzdui până la 60 de membri.
- **ClujMakers** – un HUB din Cluj dedicat celor care lucrează în zona marketingului online, inginerilor, arhitecţilor şi artiştilor.

Timişoara:

- **StarUpHUB** – Este primul şi unicul hub din Timişoara. Este un Hub lansat în 2012 care are ca scop organizarea de evenimente de calitate în oraş, dezvoltarea antreprenoriatului şi incubarea de startup-uri.
- **CoworkTimisoara** – Este cel de-al doilea spaţiu de coworking din Timişoara.

Iaşi:

- **The Grape** este primul hub din oraş şi cel mai probabil singurul. The Grape s-a iniţiat cu greu întrucât investiţia a fost minimă la început. Acum are peste 200 de metri pătraţi unde îşi desfăşoară activitatea peste 15 organizaţii (firme, asociaţii, freelanceri, etc).

Constanţa:

- **City HUB** – este un spaţiu foarte mare de coworking care are în dotare peste 1500 de metri pătraţi special pentru evenimente şi birouri. Până în prezent spaţiul a fost vizitat de peste 20.000 de oameni.
- **B.HOUSE** – este cel mai nou coworking space din Constanţa.

Sibiu:

- **Central HUB** este primul HUB înființat din Sibiu. Este destul de mic, însă în ultima perioadă a avut o creștere destul de mare.
- **MyHUB** este cel de-al doilea HUB din Sibiu. Este destul de nou și nu se cunosc prea multe informații despre el. Este adresat freelancerilor și afacerilor mici aflate la început de drum.

Oradea:

- **Coworking Oradea** este primul HUB din Oradea unde își pot avea biroul toți antreprenorii, freelancerii sau chiar angajații independenți din oraș. Locul a fost înființat în 2014, iar o bună perioadă de timp a funcționat pe bază de contribuții deoarece nu era un cost fix. De ceva timp, hub-ul a crescut și s-a reorganizat.
- **Oradea Tech HUB** este cel de-al doilea HUB din Oradea. Din ce am observat, hub-ul este o asociația non-profit, iar fiecare membru trebuie să plătească o taxă.

Sfântu Gheorghe:

- **Inno HUB** va fi lansat în curând de către ASIMCOV Sfântu Gheorghe. Nu se cunosc prea multe detalii despre el.

Hub-uri din regiunea Centru:

Central Hub Sibiu

Asociația "Central Hub" a început să activeze prin activități și proiecte de educație non-formală, în principal în domeniile STEAM (Științe, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică) în anul 2015, când a derulat prin intermediul fondului Științescu Sibiu proiectul Connecting the Dots reprezentând o serie de ateliere: învățarea programării folosind roboții Sparki, deprinderea matematicii folosind platforma Khan Academy, dezvoltarea abilităților de manipulare a imaginilor folosind calculatorul.

Activitatea a continuat în 2016, 2017 fiind apoi estompată în anii următori. Începând cu aprilie 2020 ne-am reorganizat și încercăm să contribuim la educația copiilor în perioada aceasta complicată a COVID-19. Momentan suntem doar 2 voluntari care încercăm să repornim "motoarele".

Sistemul de învățământ are o serie de probleme, nu doar cel românesc, ci chiar la nivel mondial. Problemele pornesc de la faptul că sistemul actual este divizat pe materii (matematică, fizică, chimie etc), divizat pe vârste (clase) și concentrat pe proces: transmitere de informații la clasă - teme și exerciții acasă. Suprapuneți peste aceste limitări criza și izolarea datorate COVID-19 și veți avea imaginea dezastrului din educație din 2020.

Care este amenințarea actuală?

În întreaga lume se trece într-un mod forțat la educația "digitală". Doar că realitatea, cel puțin în România, este departe de ceea ce-și imaginează "administratorii". Ministerul Educației și Cercetării, Inspectoratele Școlare Județene sau Directorii de școală sunt preocupați mai mult

de note, evaluare, raportare, statistici, examene și mai puțin de realitatea din educație. De copiii care nu au acces la internet sau la cei care nu au acces chiar la hrană în aceste zile

Business Hub Sibiu

Ce știm despre Sibiul de altădată? Care este povestea acestor locuri minunate? Ce istorie are strada pe care noi o numim "cea mai frumoasă stradă din Sibiu"? Trecutul nu rămâne trecut. Trecutul este viu. Trecutul face parte din noi și din prezentul nostru.

Ne-am propus să vă ademenim într-un spațiu plin de căldură și armonie unde altădată oameni au scris istoria. Ne-am propus să împărtășim tot ceea ce cunoaștem noi despre Sibiul nostru de demult și împreună să reușim să reclădim frumusețea și magia locurilor.

Strada Cetății ascunde multe povești minunate care datează de sute de ani. Denumită în anii 1800 strada Harteneck, ea își schimbă denumirea în strada Lajos Kossuth în anul 1947 ajungând să se numească strada Cetății abia în anul 1970.

IT Hub Sibiu

IT Hub Sibiu este dedicat antreprenorilor din zona de tehnologie și în egală măsură antreprenorilor care înțeleg că ONLINE-ul este viitorul.

Ineditul program IT Hub va oferi participanților cursuri de webdesign, web development, Social Media, dar și programul Media Kit pt IMM uri de dezvoltare a afacerilor în mediul online, evenimente de business networking și educație antreprenorială. Sibiul poate ajunge un veritabil "Silicon Valley" românesc.

Hubba Hubba Brașov

Un hub în Brașov situat în centru istoric, pe strada Poarta Schei colț cu Hans Benckner, chiar în spatele Bisericii Negre, într-o clădire istorică, foarte elegantă și îngrijită. În acest moment sunt 18 locuri, o sală de ședințe care deține o capacitate maximă de 6 persoane, o zonă de relaxare, bucătărie cu frigider, aragaz, espressor, ceaiuri, snackuri și fructe, care sunt la dispoziția clienților gratuit.

Acceleratoarele de afaceri

Ce este un accelerator?

Pentru cei care nu știu ce este un accelerator, acesta reprezintă un program organizat de un fond de investiții sau o companie unde un număr de startup-uri sunt invitate pentru câteva luni. Stau și muncesc din același loc, discută cu mentori, au întâlniri one to one, iar la final

prezintă parcursul produsului lor. De multe ori, acceleratoarele se termină și cu o finanțare, însă nu este obligatoriu. Experiența este una pozitivă care te poate să-ți crești afacerea.

Un accelerator de business este un program intensiv de afaceri care durează de obicei 3 luni și include activități de mentorat, educaționale, networking, cu durată și echipe fixe, care poate include spațiu și ateliere de lucru, destinat doar startup-urilor tech. Scopul constituirii unui astfel de program este creșterea rapidă a afacerii.

Un accelerator de start-up-uri, cunoscut și drept accelerator seed, este un program cu durată determinată (trei-șase luni), care include o componentă educațională, de mentorat, iar la final culminează cu un eveniment de pitching cunoscut ca demo day. Odată ajunse în acest punct, start-up-urile își promovează produsul, ideea, afacerea potențialilor investitori.

Mod de înființare

Pasul următor - acceleratorul de afaceri. Acesta este incubatorul de afaceri care, în plus, asigură accesul la fonduri pentru firmele pe care le găzduiește, în scopul lansării pe piață a unui produs sau serviciu într-o perioadă scurtă de timp.

Cine înființează incubatorul de afaceri sau acceleratorul

- autoritățile publice locale;
- persoană juridică privată;
- asociere în participație - autoritatea publică locală și o persoană juridică privată sau persoane juridice private.

Ce avantaje are proprietarul incubatorului/acceleratorului de afaceri

Investitorul care înființează un incubator sau un accelerator de afaceri primește acest titlu din partea ministrului pentru IMM -uri (ministrul Energiei, în acest moment) pentru o perioadă de 10 ani, cu posibilitatea de prelungire.

Titlul de incubator de afaceri vine la pachet cu o serie întreagă de facilități pentru investitorul-gazdă:

- scutire de la plata impozitului (local) pe terenuri, corespunzător terenului aferent incubatorului de afaceri, cu acordul autorității publice locale;
- scutire de la plata impozitului pe clădiri, corespunzător clădirilor care fac parte din incubatorul de afaceri cu acordul autorității publice locale;
- scutiri, numai cu acordul autorităților publice locale, de la plata oricăror taxe datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale pentru eliberarea oricăror certificate de urbanism, autorizații de construire și/sau autorizații de desființare de construcții pentru terenurile și clădirile aferente incubatorului de afaceri,

-
- alte facilități ce pot fi acordate, potrivit legii, de autoritățile administrației publice locale sau centrale.

De ce merită să îți începi business-ul într-un incubator de afaceri

Micile firme care intră într-un incubator de afaceri au:

- dreptul de folosință asupra infrastructurii incubatorului de afaceri
- dreptul de a beneficia de serviciile oferite de incubatorul de afaceri,
- dreptul de preemțiune la vânzarea bunurilor mobile din cadrul incubatorului de afaceri,
- dreptul de a beneficia de alocații financiare obținute de administratorul incubatorului de afaceri pentru rezidenții lui.

Mod de gestionare & modele de best practice

Pentru a fi inclus într-un program de accelerare sunt disponibile două modalități. Aplicarea directă pe site-urile principalelor acceleratoare din Europa, fie participarea la diverse evenimente de start-up din Europa.

Printre cele mai cunoscute acceleratoare de startup-uri de tehnologie, în Europa, se numără SeedCamp și TechStars în Londra și StartupBootcamp în Dublin. Alte acceleratoare cunoscute sunt Rockstart, în Olanda, Oxygen și Founders Institute în Marea Britanie, TechPeaks în Italia și, mai aproape de România, Eleven și LaunchHUB în Bulgaria. Înscrierea într-un accelerator implică, de cele mai multe ori, cedarea a 5% până la 9% din afacere contra unei investiții inițiale minore, de regulă suficientă pentru a acoperi cheltuielile fondatorilor pe perioada de desfășurare a programului, de obicei trei luni, deși în unele cazuri poate dura chiar șase luni sau un an. În medie, investițiile acceleratoarelor nu depășesc 30.000 euro, în funcție și de cât de mare este echipa.

În această perioadă, se pune accent atât pe educație, prin participarea la workshopuri (printre altele, de la cele de business management până la networking și promovare), cât și pe dezvoltarea produsului. Totodată, fondatorii au acces la specialiști și la mentori, de la antreprenori de succes la investitori. Nu de puține ori, ideea inițială a afacerii e schimbată pe parcurs, așa-numită "pivotare", iar un startup care a intrat în programul de accelerare cu un produs poate renunța la el și poate dezvolta unul complet diferit în cele trei luni. Programele de accelerare se încheie cu o așa-numită Demo Day, o zi în care participanții își prezintă ideile în fața investitorilor. Scopul programului este acela ca fondatorii startup-urilor să își dezvolte capacitățile de prezentare a afacerilor lor, atât din punct de vedere al planului de business, cât și al potențialului de piață, astfel încât să îi convingă pe investitorii prezenți (business angels, firme de investiții de capital de risc, fonduri de investiții) că merită să beneficieze de o rundă de investiții consistentă în cât mai scurt timp.

În România, există de asemenea câteva programe de pre-accelerare (un program de pre-accelerare lucrează cu startup-uri early stage (într-un stadiu mai incipient de dezvoltare) și este focusat pe a ajuta echipele să își valideze produsele cu piață). Un astfel de program are o componentă educațională mult mai puternică.

Innovation Labs

Programul se deschide prin două evenimente de 24 de ore, care se desfășoară la București și la Cluj. În cadrul fiecărui hackathon sunt prezentate ideile de afaceri ale participanților în fața mentorilor ce urmează să îi sprijine pe parcursul programului și sunt selectate cele mai bune proiecte. Participanții selectați lucrează apoi timp de aproape trei luni la dezvoltarea conceptului de business și a unui produs minim viabil alături de antreprenori, profesioniști și lideri din industria IT. La final, echipele își prezintă ideile de afaceri în cadrul evenimentului numit Demo Day.

MVP Academy

Programul se desfășoară anual, se realizează o selecție a ideilor de afaceri apoi proiectele dezvoltate trebuie să fie în domeniul software, hardware, internet of things, mobile, robotică, biotech, medtech sau e-commerce. Pe parcursul a două luni, participanților admiși în MVP Academy li se oferă resurse educaționale adaptate pentru dezvoltarea proiectelor și interacționează cu mentori din industria IT, investitori de tip angel și reprezentanți ai unor fonduri de investiții și programe de accelerare. Avantajele și dezavantajele unui program de accelerare a business-ului se subînțeleg din cele scrise mai sus, însă putem spune că principalul avantaj este rețeaua de contacte la care ai acces și posibilitatea de a găsi un potențial investitor care să susțină financiar dezvoltarea ulterioară a afacerii.

Beneficiile unui accelerator de afaceri

- **Ecosistemul de suport**

Acceleratoarele vin deseori cu un ecosistem de suport format din mentori din diverse domenii, de la cel tehnic, la cel juridic sau financiar. Serviciile care de obicei sunt plătite, fac parte din oferta acceleratorului și ai acces la servicii și sfaturi pentru care altfel ar trebui să plătești. Astfel, fondatorii au acces la experți și sfaturi pentru a vedea aspecte pe care altfel le-ar putea ignora în dezvoltarea startup-ului.

Dacă vorbim de un accelerator global, ai acces și la ceilalți fondatori și schimbi cu ei impresii despre problemele pe care le-au avut pe parcurs, ce dificultăți au întâmpinat sau cum arată alte piețe.

- **Dezvolți skill-urile fondatorilor**

Când fondezi un startup te bazezi pe ceea ce știi, dar și pe colegii tăi. Dar la început nu poți să te pricepi la toate. Cu ajutorul acceleratorului, poți identifica punctele vulnerabile ale fondatorilor și să le îmbunătățești. Poți realiza că nu aveți deloc capacități de **marketing** și e cazul să mai aduceți pe cineva. De asemenea, un accelerator te poate ajuta să dezvolți un roadmap pentru afacerea ta, să pui la punct procese și să urmărești mai bine evoluția implementării.

- **Poți construi prima iterație a produsului**

Multe echipe care ajung la acceleratoare o fac doar pe baza unei viziuni și a unui produs de tip prototip. La finalul acceleratoarelor ai așa-numitul Demo Day, unde prezinți în fața juriului și a investitorilor produsul tău. Și în 3 luni de accelerator poți să aduci produsul de la stadiul de prototip la unul funcțional, care să mai aibă puțin și să ajungă pe piață. Pentru că acceleratoarele cer feedback constant și ai rapoarte săptămânale, presiunea aceasta te va face să-ți impui să adaugi noi feature-uri la fiecare șapte zile.

- **Câștigi încrederea investitorilor**

Acceleratoarele pot aduce o primă investiție. De asemenea, pot fi o modalitate prin care să câștigi încrederea viitorilor investitori, deoarece aceștia se vor uita în ce programe ai fost, dacă produsul a fost validat de piață sau de către experții din industrie. În plus, un investitor de tip angel va aduce mai degrabă finanțare dacă tu ai deja spatele acoperit de investiția unui accelerator.

- **Suport cuprinzător**

Ai dat dovadă de curaj atunci când ai demarat proiectul personal de unul singur, dar asta nu înseamnă că trebuie să faci totul de unul singur și de acum înainte. Prin implicarea acceleratorului, ai acces la cea mai importantă resursă, cea umană: mentori, antreprenori și persoane care te pot susține și sfătui.

Dezvoltarea presupune implicare în numeroase activități. Vei obține rezultate în ceea ce privește organizarea, vei primi feedback și vei fi membrul unei adevărate societăți.

- **Accesul investitorilor**

Unul dintre cele mai importante aspecte este de asemenea acoperit de acceleratorul de afaceri. Este deosebit de important să ai în permanență acces la o listă de potențiali investitori. Prin intermediul acestui program îți este îngăduit să îi cunoști, iar ei să te cunoască pe tine.

- **Knowledge accelerat**

Cea mai bună metodă de a învăța este de a exersa și de a face. Ai realizat adevărate studii înainte de a demara proiectul, dar experiența este cel mai bun profesor. Contactul cu o echipă profesionistă și cu experiență în domeniu este un factor definitoriu în dezvoltarea ta.

- **O poartă către viitori clienți**

Așa cum am stabilit anterior, acceleratorul conferă posibilitatea contactului cu investitori, alți antreprenori și echipe care să consolideze întregul proces. Clienții se adaugă ecuației care îți va propulsa afacerea. În cadrul acceleratorului, conjunctura permite atât acces la cerere, cât și la ofertă.

- **Dezvoltarea skill-urilor potrivite**

Vânzări, marketing, comunicare, finanțe și competențe tehnice – ai nevoie de toate acestea pentru a dezvolta și a menține o afacere la cote înalte. Implicarea într-un program de tip accelerator de afacere, presupune instruirea în aceste domenii și nu numai.

- **Managementul riscului**

Nu lăsa nicio situație să te ia prin surprindere! Aflat la început de drum sau copleșit, există întotdeauna posibilitatea de a pierde din vedere anumite aspecte. Nu trebuie să te temi în privința greșelilor, toate fac parte din progres.

- **O viziune de ansamblu, pe termen lung**

Detaliile sunt deosebit de importante, dar în calitate de antreprenor, trebuie să ai în vedere, în permanență, imaginea de ansamblu. Cea mai bună strategie pentru a evita orice fel de neplăcere este aceea de a fi preventiv.

- **O rampă de lansare**

Gândește-te la lansare ca la prima ieșire în societate. Aflat la început sau în stagnare, acceleratorul de afaceri constituie rampa ta de lansare.

- **Suport continuu mult timp după terminarea programului**

Toate lucrurile bune durează puțin? Nu e cazul! Odată cu terminarea activităților ești considerat un membru al societății în care ai progresat. Vei avea întotdeauna accesul la specialiștii și resursele care te-au ajutat să realizezi tot ce ți-ai propus.

Incubatoarele - un ecosistem esențial pentru start-up-uri

Ce este un incubator de afaceri?

Conform legii 102/2016, un incubator este o structură de sprijin al afacerilor, organizată în infrastructura incubatorului de afaceri într-un spațiu adecvat, în care sunt localizați rezidenții incubatorului, gestionată de un administrator, care urmărește crearea unui mediu favorabil, sustenabil pentru întreprinderile mici și mijlocii nou-înființate, stimulându-le potențialul de dezvoltare și de viabilitate, ajutându-le să se dezvolte în perioada de început, prin asigurarea unor facilități comune și a suportului managerial necesar.

Ciclul de incubare al unui start-up este de 3 ani.

Mod de înființare

Conform legii 102/2016 privind incubatoarele de afaceri, acestea pot fi înființate de către unul sau mai mulți fondatori sau de către o participațiune, realizată în condițiile legii, între un fondator autoritate publică și, după caz:

- mai multe persoane juridice de drept privat;
- asociații/fundații;
- un patronat/sindicat;
- o persoană juridică ce funcționează conform Legii camerelor de comerț din România nr. 335/2007

Pentru înființarea unui incubator de afaceri trebuie depusă o *cerere pentru acordarea titlului de incubator de afaceri* la autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul întreprinderilor mici și mijlocii și mediului de afaceri, însoțită de *studiul de fezabilitate pentru incubatorul de afaceri, planul de afaceri* (care va conține cel puțin misiunea, tipul și obiectivele incubatorului de afaceri și modalitățile prin care se va asigura realizarea lor, descrierea infrastructurii incubatorului, a serviciilor și gestionarea acestora, un rezumat al previziunilor financiare pentru asigurarea autofinanțării, numărul de rezidenți incubați anual și unicitatea), *dovada existenței în patrimoniul fondatorului a infrastructurii incubatorului de afaceri* sau a dreptului de folosință pe o perioadă de minimum 10 ani asupra acesteia, *contractele încheiate de către administratorii, fondatorii sau proprietarii infrastructurii incubatorului*, cu furnizorii de utilități de electricitate, apă - canal, internet sau cu intermediarii care dețin contracte cu acești furnizori, în condițiile în care nu există litigii între aceștia.

Mod de operare & gestionare

Cele mai importante selecții în cadrul unui incubator de afaceri sunt cele legate de administratori, personal și firmele incubate.

Administrarea incubatorului - selecția administratorului, obligații, drepturi, competențe

În funcție de modalitatea de constituire a incubatoarelor tehnologice și de afaceri, desemnarea administratorului se poate face diferit. În cazul parteneriatelor public-private de exemplu, incubatorul poate fi constituit printr-un act de asociere în participațiune, încheiat între autorități publice, societăți comerciale, ONG-uri, Agenții de Dezvoltare Regională sau alte instituții cu caracter reprezentativ pentru domeniul de activitate al incubatorului, care au capacitatea de a găzdui și administra incubatorul, precum și aceea de a acorda asistență tehnică și de a instrui potențialii întreprinzători în perioada premergătoare incubării.

Incubatorul creat în acest fel poate fi reprezentat de o companie desemnată în urma unui proces de selecție pe baza unei proceduri de licitație publică deschisă, în vederea asigurării managementului strategic al incubatorului, a unor reguli coerente și unitare pentru toți clienții incubatorului.

Administratorul Incubatorului este, în general, o societate comercială sau un ONG subcontractant.

Administratorul incubatorului este responsabil de aspectele operaționale, care trebuie să fie clar definite și de conducerea incubatorului tehnologic și de afaceri. În cazul în care administratorul este selectat după demararea procesului de realizare a infrastructurii de afaceri el poate face obiectul procesului de selecție în baza unor criterii identificate de autoritatea publică, nefăcând obiectul unei achiziții/cesiuni atâta timp cât nu sunt angajate între autoritatea publică și administrator sume de la bugetul de stat/local, activitatea administratorului fiind neremunerată de la buget, ci prin autofinanțare din servicii prestate în favoarea firmelor incubate.

Principalele atribuții ale administratorului incubatorului sunt următoarele: răspunde de administrarea incubatorului tehnologic sau de afaceri; încheie contracte de prestare a serviciilor cu rezidenții incubatorului; asigură personalul pentru prestarea serviciilor incubatorului; asigură integritatea patrimoniului incubatorului tehnologic și de afaceri; desfășoară activități de atragere a investițiilor pentru dezvoltarea incubatorului; stabilește și menține relații cu rețelele internaționale de incubatoare tehnologice și de afaceri; creează și întreține baza de date pe profilul activității incubatorului valorifică toate facilitățile legale în beneficiul incubatorului.

Administratorul reprezintă incubatorul în relațiile cu autoritățile administrației publice centrale și locale. Aptitudinile echipei care administrează incubatorul și adoptarea unei abordări de afaceri coerente în ceea ce privește relațiile incubator-incubat sunt importante pentru atingerea unor standarde de performanță și de practici. Administratorii incubatorului trebuie să prezinte calificarea și experiența adecvată pentru a asigura marketing-ul și suportul pentru planificarea afacerilor. Aceasta trebuie să fie în concordanță cu nevoile specifice ale micilor întreprinderi incubate.

Între „trăsăturile” pe care trebuie să le aibă cei care asigură administrarea incubatoarelor amintim: capacitate antreprenorială și caracter inovativ; capacitate de asumare a riscurilor și responsabilitate; perseverență în atingerea obiectivelor; calități de lider: influențarea comportamentelor angajaților pentru atingerea obiectivelor incubatorului cu ajutorul instrumentelor de natură psiho-socială (motivare, implicare în realizarea obiectivelor, generarea satisfacției etc.), abilitatea de a anticipa evoluțiile mediului economic, politic și social și de a face față schimbărilor care pot interveni; abilitatea de gestionare a conflictelor; abilitatea de a lucra în echipă, dar și de a relaționa cu toate categoriile de stakeholderi (clienți ai incubatorului, finanțatori, autorități, mass media etc.).

Personalul angajat trebuie să aibă competențe conform posturilor pe care le ocupă, dar și abilități de lucru în echipă, de adaptare la nevoile și cerințele fiecăruia dintre clienții incubatorului, responsabilitate și perseverență în îndeplinirea sarcinilor care le-au fost atribuite etc. Pe lângă calificările managerilor și a personalului, important pentru performanță incubatorului este raportul dintre numărul personalului incubatorului și numărul afacerilor incubate la un moment dat. Angajarea unui personal corespunzător pentru incubator depinde de dimensiunea și resursele avute la dispoziție

Experiența arată că un incubator de afaceri standard are 2-3 persoane de conducere (manageri), la un raport între staff-ul incubatorului și personalul clienților de 1:9 (bazat pe un calcul de 18 firme pe incubator). În general managerilor li se adaugă 1-2 persoane pentru activitățile de secretariat și 2-3 persoane pentru alte categorii de activități de bază ale incubatorului. Un total de 6-7 persoane ale incubatorului pentru o capacitate de 18 firme incubate este un raport mediu, eficient, european. În cazul României, la 20 de firme incubate sunt circa 2-3 persoane, care se adaugă la manageri pentru echipa de administrare.

Având în vedere că, pe lângă activitatea managerială, incubatoarele asigură și alte servicii (contabilitate și servicii financiar-bancare, servicii imobiliare, management de personal, educație/training, calificare legală, vânzări, comerț, marketing, servicii ce țin de tehnologia informației și comunicațiilor), acoperirea tuturor acestor servicii cu personal direct angajat de către incubator poate conduce către o redimensionare a personalului acestuia, după caz.

Un alt indicator referitor la personal este proporția de timp dedicat oferirii serviciilor directe către clienți, în raport cu activitatea administrativă de rutină. În general, într-un incubator eficient, personalul său acordă maximum 40% din timp pentru activitatea administrativă de rutină și restul de timp pentru servicii directe cu clienții.

Criteriile de selecție a afacerilor incubate:

- stadiul de dezvoltare al firmei în momentul acceptării în incubator (dacă a fost constituită legal sau se află încă în stadiul de idee, dacă există deja pe piață și de cât timp, ori dacă firma poate fi o divizie a unei companii existente pe piață de mai multă vreme);
- compatibilitatea afacerii cu tipul și obiectivele incubatorului (de exemplu, dacă vorbim de un incubator axat pe biotehnologii, nu ar putea răspunde favorabil solicitării unei firme care produce textile);
- viabilitatea tehnică/comercială a proiectului;
- potențialul antreprenorial și managerial al viitorului client (incubat);
- gradul de inovare al afacerii și impactul tehnologic;
- potențialul de dezvoltare și impactul asupra economiei zonei în care activează firma;
- numărul de locuri de muncă create și impactul afacerii incubate asupra societății în ansamblul ei;
- acceptarea serviciilor de consultanță oferite și capacitatea proprie de a plăti facilitățile și serviciile asigurate de incubator;
- impactul asupra mediului – măsură în care activitatea incubată, prin atingerea potențialului maxim de dezvoltare (tehnologii, resurse utilizate, generarea de deșeuri) afectează calitatea mediului înconjurător.

Unele incubatoare (mai ales incubatoarele europene) solicită potențialilor clienți să pregătească un plan de afaceri complet înainte de admiterea în incubator. Alte incubatoare se concentrează pe momentul lansării afacerilor, în timp ce altele fac o combinație între cele două variante.

Potențialii clienți trebuie să fie evaluați nu numai din punctul de vedere al propriei afaceri, dar și din punctul de vedere al abilităților acestora de a se adapta mediului de incubare și de a coopera cu alți beneficiari ai incubatorului de afaceri și cu echipa managerială.

Modalitatea de desfășurare a procesului de selecție

În desfășurarea procesului de selecție este indicat să se respecte anumiți pași, care să asigure o evaluare cât mai bună a afacerilor ce vor fi incubate.

În stabilirea acestor pași, trebuie să se țină cont de:

- necesitatea unei evaluări preliminare a firmelor;
- necesitatea unor cursuri de instruire inițiale pentru antreprenori (care să abordeze, de exemplu, tematica elaborării unui plan de afaceri)
- nevoia unor întâlniri directe între managerii incubatorului (sau a personalului responsabil de procesul de selectare) și antreprenori;
- comitetul de evaluare – desemnarea experților care să participe în procesul de selectare a incubațiilor (este de preferat ca evaluarea firmelor/ antreprenorilor să fie realizată de experți din afara incubatorului)

Deoarece procesul de selectare al incubațiilor este unul complex, implicând o evaluare a firmelor din mai multe perspective, este indicat ca membrii comitetului de evaluare să provină din medii diferite: personal din cercetare-dezvoltare, axat, în special, pe domeniul tehnologiilor și inovații și aplicabilitatea lor în sectoarele economiei; oameni de afaceri și profesioniști în marketing, care pot evalua firmele din punct de vedere al potențialului de dezvoltare; autorități locale/regionale și instituții din domeniul dezvoltării, care să evalueze impactul afacerilor asupra societății în ansamblul ei; reprezentanți ai echipei de administrare a incubatorului, care să evalueze gradul de integrare al firmei în incubator, raportat la obiectivele incubatorului și la ceilalți incubați.

Pentru buna funcționare a incubatoarelor și realizarea obiectivelor stabilite este, de asemenea, importantă stabilirea unei strategii de ieșire a firmelor din incubator și stabilirea unor măsuri de monitorizare a activității și rezultatelor acestora ulterior părăsirii incubatorului, chiar de la începutul incubării afacerilor.

Astfel, întreprinzătorii sunt încurajați să părăsească incubatorul în momentul în care au atins un potențial semnificativ și dezvoltarea lor nu se mai poate face în cadrul incubatorului.

Tipuri de incubatoare ce pot fi înființate în România

Conform legii incubatoarelor, se pot constitui următoarele tipuri:

- incubator de afaceri cu portofoliu mixt - vizează IMM-urile cu potențial de creștere dintr-o gamă largă de sectoare;
- incubator de afaceri tehnologic - vizează IMM-urile cu potențial de creștere tehnologic;
- incubator academic de afaceri - vizează IMM-urile a căror activitate rezidă în aplicarea sau utilizarea activității de cercetare-dezvoltare din cadrul unei universități ori institut de cercetare sau dezvoltă inițiativa antreprenorială din mediul universitar, având ca obiectiv reținerea tinerilor în comunitate și comercializarea tehnologiilor elaborate și dezvoltate de studenți sau de facultate;
- agroincubator de afaceri - vizează IMM-urile sau societățile agricole;
- incubator de afaceri sociale - folosește spiritul antreprenorial și inovația pentru a crea impact social;

-
- incubator specific unui sector - oferă toată gama de servicii necesare celor care au o idee fezabilă, aplicabilă într-un anumit sector, expresie a potențialului endogen existent în acel teritoriu;
  - incubator virtual - oferă servicii de incubare prin internet, sub forma portalurilor de afaceri;
  - incubator pentru activități nonagricole în mediul rural.

Ce oferă un incubator de afaceri

Infrastructură: Incubatoarele de afaceri asigură spațiu de lucru, infrastructură IT sau workshop-uri pentru startup-uri ca să facă un prototip funcțional.

Networking: În incubatoare își desfășoară activitatea mai multe startup-uri, iar atunci când lucrează sub același acoperiș, au oportunitatea să intre în contact cu antreprenori din aceeași industrie care pot veni cu sugestii pentru a îmbunătăți produsul; multe incubatoare chiar organizează evenimente speciale pentru a încuraja interacțiunea dintre antreprenori și pentru a-i ajuta să-și lărgescă baza de contacte.

Consultanță financiară / juridică / marketing etc: Incubatoarele de **business** pun la dispoziția startup-urilor consultanții lor, astfel încât antreprenorii să fie bine informați înainte să ia orice decizie.

Contacte pentru potențiali investitori: Chiar dacă incubatoarele nu oferă suport financiar substanțial sau chiar deloc, acestea au contacte multiple cu investitori anteriori sau potențiali și sunt o punte între aceștia și startup-uri. Sunt o fază de creștere a unei firme pentru a ajunge la oamenii potriviți.

Fabricare: Multe incubatoare pun la dispoziția startup-urilor echipamente de manufactură pentru prototipuri, modele 3D și chiar produse finale.

Sprijin financiar inițial: Așa cum spuneam mai sus, chiar dacă nu se întâmplă în toate cazurile, unele incubatoare de afaceri oferă un capital minim pentru a ajuta startup-urile să pună afacerea pe roate și să pornească de la etapa de pitching a ideii spre dezvoltarea conceptului.

Training și mentorat: Incubatoarele de afaceri oferă startup-urilor **mentorat** și consultanță altor antreprenori cu experiență în diverse domenii. Aceștia urmăresc progresul îndeaproape și îi îndrumă cum să ajungă pe piața potrivită.

Rezidenți eligibili ai incubatoarelor de afaceri

- sunt societăți nou-înființate care au cel mult 3 ani vechime;
- se încadrează în categoria IMM-urilor și sunt clasificate ca întreprinderi autonome, potrivit Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- desfășoară activități în domeniul specific incubatorului de afaceri;
- nu sunt în stare de dizolvare, reorganizare judiciară, lichidare, insolvență, faliment sau suspendare temporară a activității;
- nu intră în categoria întreprinderilor în dificultate, potrivit prevederilor cap. 2 secțiunea 2.2 din Comunicarea Comisiei - Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nonfinanciare aflate în dificultate C(2014) 4606/2.

Nu pot fi rezidenți ai incubatorului de afaceri societățile bancare, societățile de asigurare și reasigurare, societățile cu activitate principală de comerț, societățile de administrare a fondurilor financiare de investiții, societățile de valori mobiliare, societățile de activități de intermediari financiare, activități auxiliare intermediarilor financiare, activități de intermediari imobiliare și din industria carboniferă.

Incubatoarele în România- scurt istoric

În țara noastră, incubatoarele de afaceri și cele tehnologice au fost realizate folosind surse publice sau surse provenite de la organisme internaționale precum Comisia Europeană, Banca Mondială, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. Cele din urmă au fost obținute cu ajutorul unor programe destinate dezvoltării economice locale, a antreprenoriatului și a întreprinderilor mici și mijlocii. Situația economică și legislativă a permis apariția incubatoarelor de afaceri încă din anii '90, în anumite zone ale țării precum Sibiu și Brăila. Primul Centru Incubator Tehnologic și de Afaceri a fost creat în anul 1992, cu ajutorul Ministerului Cercetării și al Institutului de Cercetare și Proiectare pentru Tehnologia Construcțiilor de Mașini. În anii '90 au fost create 16 incubatoare, însă doar unul sau două au supraviețuit până în prezent.

În anul 2013, în România, numărul incubatoarelor de afaceri era de aproximativ 60. Acestea își desfășoară activitatea în diverse domenii precum servicii de consultanță, IT, biotehnologii, biomateriale, transfer de know-how, cercetare științifică, servicii de transport.

Cele mai multe incubatoare sunt amplasate în Regiunea **București-Ilfov**, iar alte 20 sunt localizate în Regiunea Centru și Regiunea Vest (câte 10 incubatoare în fiecare zonă). În urma unei analize a incubatoarelor de afaceri, distribuite pe cele opt regiuni de dezvoltare, se desprind următoarele aspecte:

-
- serviciile furnizate de către incubatoarele de afaceri sunt servicii de consultanță, de închiriere spații pentru birouri, servicii de pază și protecție, training, acces la utilități (electricitate, energie termică, apă, gaz), servicii de telecomunicații (telefon, fax, e-mail, internet), servicii administrative;
  - incubatoarele amplasate în cele opt regiuni de dezvoltare au condus la crearea de 3.000 de locuri de muncă, cele mai multe înregistrându-se în regiunea Sud-Vest Oltenia și Centru;
  - 130 de firme au fost găzduite de către cele aproximativ 60 de incubatoare de afaceri, acestea înregistrând o pondere semnificativă în regiunea Sud-Vest Oltenia;
  - cea mai dezvoltată zonă este București-Ilfov, unde există incubatoare de afaceri, în timp ce în regiunea Sud-Muntenia sunt amplasate doar două incubatoare de afaceri;

Cele mai importante incubatoare din Regiunea Centru

- **AICAR- Incubatorul de afaceri din Târgu Mureș**

Anul înființării asociației:

2010

Misiunea asociației:

Crearea rețelei naționale a incubatoarelor și a centrelor de afaceri, stabilirea relațiilor internaționale.

Viziunea asociației:

Noi soluții și inovare în incubatoarele de afaceri.

Scopul asociației:

Scopul asociației constă în întărirea rolului incubatoarelor de afaceri în vederea dezvoltării economice a României prin elaborarea și armonizarea aspectelor organizatorice, informaționale și teoretice ale incubatoarelor de afaceri.

Obiectivele asociației:

Stabilirea relațiilor între administratorii incubatoarelor de afaceri

Stabilirea relațiilor între firmele din incubatoarele de afaceri

Preluarea bunelor practici din UE și promovarea realizărilor

Organizarea evenimentelor și cursurilor de perfecționare

Participarea la proiecte naționale și internaționale

- **Incubator Miercurea Nirajului**

Proiectat cu 18 birouri, două săli de ședințe, o sală de mese, un birou administrativ, un birou tehnic, o încăpere pentru centrală termică și funcțiuni complementare. Construcția va fi echipată cu calculatoare, imprimante multifuncționale, echipamente și mobilier pentru sala de mese și birouri, videoproiectoare, televizor LED, ecrane de proiecție, centrală termică, sistem de ventilare, instalații fotovoltaice, sistem de alarmă și camere de supraveghere.

Incubatorul din Miercurea Nirajului, realizat printr-o investiție de aproape 7 milioane de lei (din care peste 3,6 milioane de lei, finanțare nerambursabilă) se va concentra pe susținerea afacerilor din industrii creative de tip design, arhitectură, publicitate, IT, radio, televiziune, cinematografie, estimându-se incubarea a cel puțin 18 societăți și crearea a minimum 20 de noi locuri de muncă. Termenul limită de realizare a proiectului (al cărui beneficiar este Primăria Miercurea Nirajului) este 30 iulie 2023.

- **Centrul de afaceri, transfer tehnologic și incubator de afaceri (CATTIA)**

A fost realizat pentru a oferi o gamă completă de servicii aferente funcțiilor sale multiple precum: centru de informare, spațiu de incubare pentru susținerea afacerilor și inovării în domenii viabile (energie regenerabilă, IT&C, aeronautică și electrotehnică), laboratoare (încercare, certificare, omologare), reprezentanțe de companii, zonă de coworking, spațiu multimedia, spații pentru desfășurarea de evenimente, workshop-uri, seminare și expoziții, servicii profesionale, precum și spații administrative.

Prin profilul său, centrul vizează sprijinirea de noi afaceri în domeniile viabile, asigurarea transferului de know-how și medierea de afaceri.

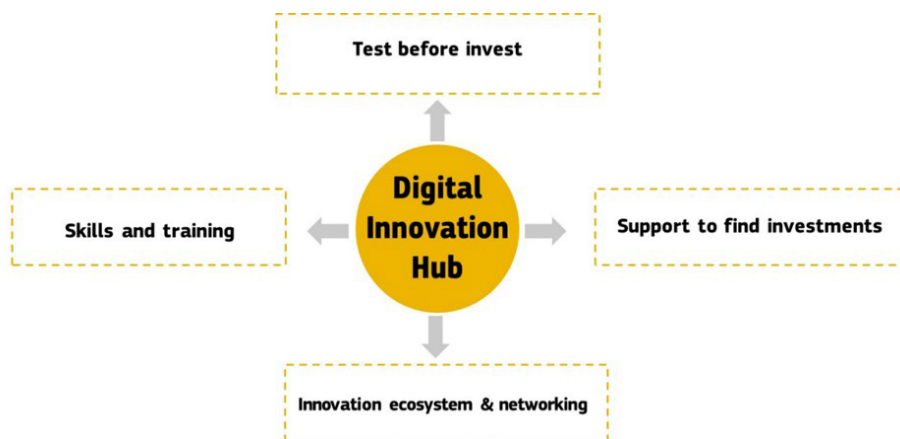
Prin realizarea CATTIA, precum și prin operaționalizarea infrastructurii nou create, Municipiul Brașov și-a propus susținerea dezvoltării economice și sociale a Zonei Metropolitane Brașov prin sprijinirea mediului de afaceri.

Hub-uri de inovare

Pentru ca Europa să rămână competitivă pe plan internațional, toate sectoarele economice trebuie să aibă posibilitatea de a culege beneficiile transformării digitale. Comisia urmărește să ajute companiile pentru a-și îmbunătăți procesele, produsele și serviciile prin intermediul utilizării tehnologiilor digitale prin intermediul construirii Hub-urilor de Inovare Digitală.

În toată Europa, doar o companie din cinci este digitalizată la un nivel superior. În mod similar, în jur de 60% din industriile mari și peste 90% din IMM-uri sunt în urmă în ceea ce privește inovarea digitală. Revoluția digitală aduce oportunități atât pentru companii mari, cât și pentru cele mici, dar multe dintre acestea încă prezintă dificultăți în alegerea căror tehnologii să investească și cum să primească finanțare pentru tranziția în era digitală. În acest context, Hub-urile de Inovare Digitală pot asigura, fiecărei companii - mici sau mari, digitalizate sau nu - oportunități în realizarea digitalizării. Aceste hub-uri, numite și „ghişee unice”, ajută companiile să devină mai competitive în ceea ce privește business-ul pe care îl au produse sau servicii prin intermediul tehnologizării digitale. Hub-urile oferă acces la expertize tehnice și experimentare astfel încât, companiile să poată testa înainte să investească în digitalizare. De asemenea, oferă servicii de inovare cum ar fi sfaturi pentru finanțare, training-uri și dezvoltarea abilităților necesare unei transformări digitale de succes.

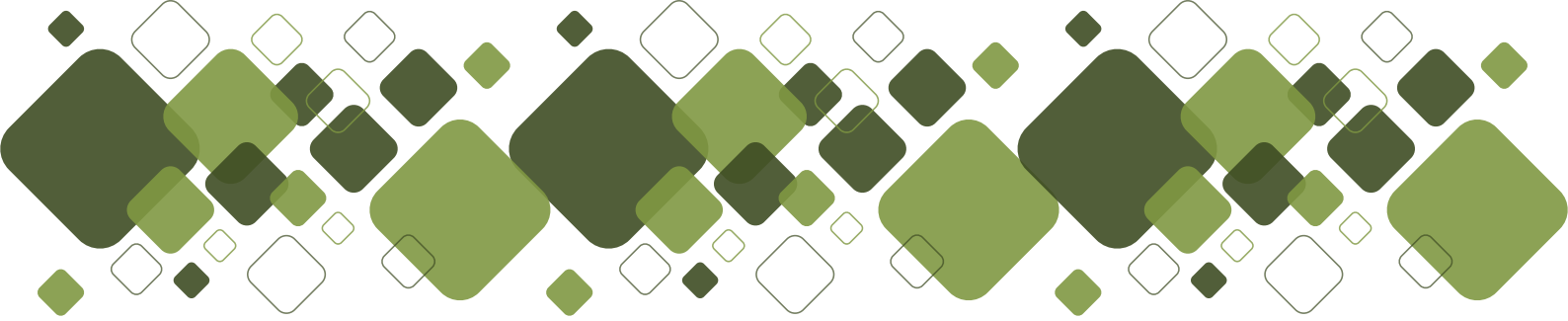

Schema Financiară a Viitorului (2021-2027): Hub-urile Europene de Inovare Digitală în cadrul Programului Digital European

Comisia Europeană a propus crearea primului Program Digital European, care va investi 9.2 miliarde de euro cu scopul de a alinia bugetul European pe termen lung 2021-2027, cu provocări digitale în continuă creștere. În cadrul unor serii de workshop-uri, Comisia împreună cu Statele Membre au dezvoltat felul în care Hub-urile Europene de Inovare Digitală vor fi implementate în cadrul acestui program. Oportunitățile acordate se vor concentra pe îmbunătățirea facilităților hub-ului și angajarea personalului de muncă. Aceste lucruri vor permite Hub-urilor Europene să livreze servicii care stimulează o absorbție largă a Inteligenței Artificiale, calculul de înaltă performanță și securitatea cibernetică, în ambele industrii (în particular IMM-uri și întreprinderi cu capitalizare medie) și organizațiile din sectorul public.

Selecția Hub-urilor Europene de Inovare Digitală în cadrul Programului Digital European urmărește un proces format din 2 pași:

- Statele membre vor desemna hub-urile potențiale
- Comisia va lansa un apel restrâns propunerilor pentru care aceste hub-uri vor trebui să aplice

Digital Europe Programme: 2 Step Selection Process

Member States	European Commission	Candidate Entities
	Launches the expression of interest	
Propose candidate entities through an open and competitive process		
	Takes a Commission Decision on initial network	Are invited to networking event in Luxemburg and have other networking opportunities
	Issues a restricted call for proposals	
		Submit proposals
	Evaluates proposals with external experts	
	Ranks proposals balancing geographical, technological and sectoral coverage, with advice of MS	
Endorse the ranked proposals (MS committee)		

Hub-urile existente, fie deja finanțate pentru a rula experimente sub programul-cadru Horizon 2020 fie originare din alte inițiative, se pot califica în a deveni hub-uri Europene, luând în calcul promovarea tuturor pașilor procedurii de selecție.

Schema Financiară Actuală (2014-2020): Experimentele transformării digitale și networking-ul Hub-urilor de Inovare Digitală

Uniunea Europeană a propus ca Hub-urile de Inovare Digitală să devină prioritare în Inițiativa Digitalizării Industrii Europene, inițiativă ce a fost adoptată în Aprilie 2016. În mod particular, Comisia Europeană a sprijinit experimentele de transformare digitală și networking a acestor hub-uri cu o finanțare de aproximativ 100 milioane de euro pe an prin proiectele din cadrul Horizon 2020. Aceste proiecte, de obicei, finanțează în masă prin apeluri deschise către IMM-urile care au proiecte inovative împreună cu hub-urile digitale într-un context transfrontalier.

Clustere de inovare în regiunea Centru

Definiții. Ce este clusterul de inovare?

Prima mențiune a clusterului apare în anul 1920, mențiune făcută de către Alfred Marshall. Adept al școlii economice neoclasice, Marshall a observat și analizat spațiul economic din jurul Londrei și a ajuns la concluzia că organizațiile și companiile din această zonă erau interconectate prin trei factori principali, după cum urmează: bazin de forță de muncă, furnizori specializați și accesul ușor la cunoștințe și informații.

O definiție unitară pentru cluster nu există. Începând cu anii '50 termenul a devenit actual și a fost dezbătut de specialiști din științele regionale, arhitectură, urbanism, economie regională și urbană, științe politice. Majoritatea au definit clusterul, au evidențiat factorii care influențează apariția lui și efectele negative și pozitive pe care le are într-o regiune. De exemplu, urbanistii consideră că orașul joacă un rol major în formarea clusterelor, iar specialiștii în economia regională afirmă că factorii economici ca localizarea, transportul, infrastructura sau forța de muncă influențează evoluția clusterelor.

Astfel, o definiție ar putea fi: clusterelor sunt concentrări geografice cuprinzând întreprinderi, universități și institute de cercetare, precum autorități locale sau regionale, și datorită acestui fapt acestea atrag furnizori specializați, pot selecta dintr-un bazin de forță de muncă, au acces la informații. Prin facilitarea acestui dinamism al forței de muncă, al specializării și al schimbului de informații toate tipurile de întreprinderi pot beneficia de potențialul local de inovare, se încurajează antreprenoriatul, precum și creșterea productivității, a salariilor și a numărului de locuri de muncă.

Clusterelor sunt caracterizate printr-o organizare flexibilă, fiecare membru îndeplinește anumite activități, are un rol stabilit în funcție de strategia clusterului și de cerințele pieței și susținere a competitivității, a inovării, a creșterii la toate nivelurile (local, regional și național). În majoritatea cazurilor, inițiativa de asociere într-un cluster a influențat strategia întreprinderii, a îmbunătățit competitivitatea acesteia pentru că a crescut valoarea adăugată furnizată, iar autoritățile și-au regândit politicile publice și au analizat totul din noua perspectivă a economiei regionale.

La nivelul Uniunii Europene, clusterelor inovative sunt considerate „motorul” dezvoltării economice și inovării, acestea reprezentând un cadru propice de dezvoltare a afacerilor, de colaborare între companii, universități, instituții de cercetare, furnizori, clienți și competitori situați în aceeași arie geografică (locală, regională, națională, trans-națională).

Odată cu accentuarea fenomenului de globalizare și creșterea competitivității pe piețele naționale, europene și internaționale, apartenența la un cluster inovativ devine un avantaj real pentru întreprinderile mici și mijlocii, ca urmare atât a accesului facil și rapid la rezultatele cercetării în vederea implementării acestora în producție și realizării de produse inovative, utilizând tehnologii performante, cât și a strategiilor comune de dezvoltare, pornind de la cele de cooperare în producție și achiziție de tehnologii și echipamente performante destinate utilizării în comun, până la cele de marketing.

Clusterul este o rețea zonală de întreprinderi, furnizori, institute de cercetare, universități, centre de instruire profesională, dintr-un anumit domeniu specific, aflate pe poziții concurențiale cu orientare asupra inovațiilor, și în același timp legate între ele prin avantajele sinergice ale relațiilor de cooperare și a noilor modele de difuzare a cunoașterii.

Context:

Majoritatea întreprinderilor mici și mijlocii duc o lipsă acută de resurse, facilități și cunoștințe tehnice.

Pentru a porni o strategie cu șanse reale de succes în inovarea produselor și serviciilor, a devenit impetuos necesar ca firmele să participe în rețele, alianțe și alte modele colaborative pentru a reduce costurile ridicate ale transferului tehnologic, asociindu-se astfel în **cluster** de afaceri.

Obiectiv:

Performanțele unui cluster se pot evalua pe baza a trei factori de succes:

- competitivitatea clusterului
- creșterea clusterului
- gradul de atingere a obiectivelor stabilite.

Formă juridică:

Entitate juridică, asociație legal constituită care desfășoară activități economice non-profit, îndeplinește atribuțiile de management și coordonare a activităților și a proiectelor întreprinse la nivelul clusterului, care promovează imaginea clusterului ca întreg și care sprijină întărirea cooperării dintre membrii acestuia și atragerea de noi membri.

Componentă:

- canale de distribuție și clienți, producători de produse complementare;
- companii afiliate din punct de vedere al competențelor, tehnologiilor etc.;
- industrii interconectate și alte entități, cum ar fi furnizorii specializați, precum și infrastructura aferentă;
- instituții conexe (organizații de cercetare, universități, organisme de standardizare, centre de formare profesională, ș.a.).

Administrare:

Existența unei entități de management a clusterului;

Rolul de entitate de management poate fi asumat de orice membru al clusterului.

Finanțare:

Existența unei entități de management a clusterului;

Rolul de entitate de management poate fi asumat de orice membru al clusterului.

Conditii:

Cel puțin câte o organizație din:

- **Pilonul economic:** întreprinderi din domeniul în care clusterul activează. Clusterul trebuie să cuprindă minim 10 IMM-uri care să adere la o viziune comună, poziționându-se pe același lanț valoric;
- **Pilonul Invățământ – Cercetare – Dezvoltare:** universități, institute de cercetare (sau orice alte instituții care desfășoară activități de cercetare-dezvoltare);
- **Pilonul Autorități publice:** la nivel național (Ministere, etc), regional (ADR-uri, Consilii județene), local (Consilii locale, Primării, etc).

Cluster "top level":

- impact asupra nivelului de competitivitate al țării
- sunt susținute la nivel național pentru a atinge gradul de excelență internațională
- motorul dezvoltării economice și inovării
- cadru propice de dezvoltare a afacerilor și de colaborare între companii, instituții de cercetare, universități, furnizori, clienți, competitori, situați în aceeași arie geografică

Cluster regionale:

- Importanța acestora poate să nu depășească granițele regiunii finanțate la nivel regional
- impact deosebit asupra dezvoltării economice
- potențial de a ajunge la rangul de cluster de top-level

Avantajele apartenenței unei companii la un cluster:

- Creșterea productivității
- Creșterea competitivității
- Acces pe piață
- Informații strategice pentru afaceri
- Îmbunătățirea comunicării

-
- Reputație și imagine
  - Centru de resurse umane
  - Inovații
  - Reducerea costurilor tranzacționale
  - Apropiere de clienți și de furnizori
  - Centru de resurse financiare
  - Alocare comună a resurselor

Condițiile pentru înființarea unui cluster

Condițiile pentru un cluster inovativ de succes sunt următoarele:

- Încredere între membri;
- Participare voluntară;
- Existența unei „mase critice”:
  - o Activități și companii complementare;
  - o Interconectare printr-un interes comun;
  - o Competențe existente, complementare și demonstrate;
- Strategie de dezvoltare comună;
- Asigurarea independenței pentru fiecare membru;
- Cooperare dinamică și deschisă;
- Participanții rămân concurenți din toate punctele de vedere;
- Managementul este asigurat de structuri clar definite;
- Beneficii clare pentru toți membrii.

Principalele forme de susținere sugerate sunt: crearea cadrului optim pentru desfășurarea activității în cadrul clusterelor, îmbunătățirea accesului la finanțare, mai buna utilizare a fondurilor structurale pentru a finanța clusterelor, finanțarea publică a clusterelor care în anumite cazuri ar putea depăși limita de 5 ani, criteriile specifice care să favorizeze accesul la finanțare a clusterelor care au proiecte inovative, elaborarea unui model de includere a IMM-urilor în polii de excelență, îmbunătățirea competențelor relevante, limitarea ajutorului de stat la maximum 5 ani pentru asistență tehnică. Comisia consideră că limitarea în timp a acestor măsuri va face ca riscul de distorsionare a pieței să fie relativ redus.

Implementarea unei alianțe strategice sau a unui proiect de cluster nu înseamnă implementarea „ad literam” a planului din etapa de pregătire, acesta fiind un proces deschis și dinamic. Este necesară o reacție flexibilă și creativă la schimbările de pe piață și din mediul instituțional.

Factorii cheie în implementarea unui cluster sau a unei alianțe strategice, sunt:

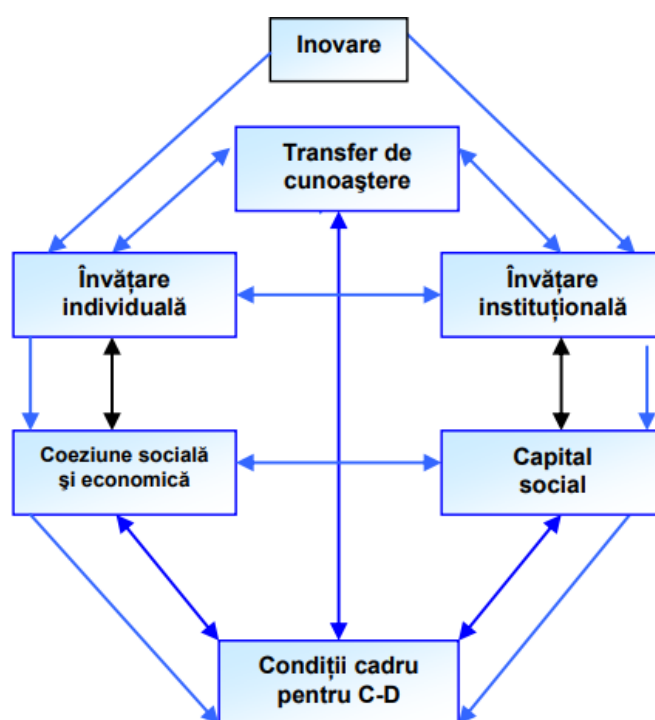
- Stabilirea structurii organizaționale optime;
- Dezvoltarea și furnizarea de servicii specifice;
- Managementul proiectelor și proceselor de cluster;
- Inovarea;
- Informarea periodică a partenerilor și clienților clusterului și activitatea de PR.

Din punct de vedere al structurii organizaționale, aceasta trebuie să fie transparentă și operațională, cu un număr minim de niveluri ierarhice. Structura trebuie formulată astfel încât să furnizeze o bază legală pentru cooperarea în cadrul clusterului, cu evidențierea drepturilor și obligațiilor membrilor, a organelor de conducere și a responsabilităților acestora și trebuie asumată de toți membrii.

Modul de operare al clusterelor

Rolul statului român este foarte important în dezvoltarea clusterelor. Teoria afirmă că inițiativele de tip cluster trebuie să apară numai în zonele unde există deja diferite forme de parteneriat și rețele, dar din cauza economiei încă insuficient dezvoltată considerăm că statul trebuie să se implice și să ajute mai mult întreprinderile. Primii pași au fost făcuți de Ministerul

Economiei, care a finanțat o serie de studii pentru definirea conceptului românesc de cluster. Plecând de la modelul „triple helix” care îi include pe cei trei parteneri naturali (industria, în special IMM-urile, universitățile și statul) care în realitate nu cooperează sau, mai mult, nu se cunosc, concluzia a fost că modelul românesc de cluster trebuie să aibă forma unui trifoai cu patru foi, unde al patrulea partener este reprezentat de organizații promotoare. Acestea sunt organizații specializate în transferul tehnologic și inovare, firme de consultanță etc.

Clusterelor reprezintă grupări de companii independente (start-up-uri inovative, IMM-uri) și organizații de cercetare, care activează într-un anumit domeniu și într-o anumită regiune, în scopul stimulării activităților inovative, prin promovarea interacțiunilor intensive, accesului la facilități comune, schimburilor de experiență și cunoștințe și prin contribuția la transferul tehnologic, networking și diseminarea informațiilor.

Beneficii

Beneficiile apartenenței unei companii la un cluster inovativ sunt următoarele:

- Creșterea competitivității și a ratei de ocupare a forței de muncă, prin interconectarea de oameni, abilități, competențe și cunoștințe;
- Creșterea eficienței, deoarece este ușor să lucrezi într-o rețea cu clienții și furnizorii;
- Stimularea inovării, deoarece interacțiunea cu clienții creează idei noi și o mare presiune asupra inovării ;

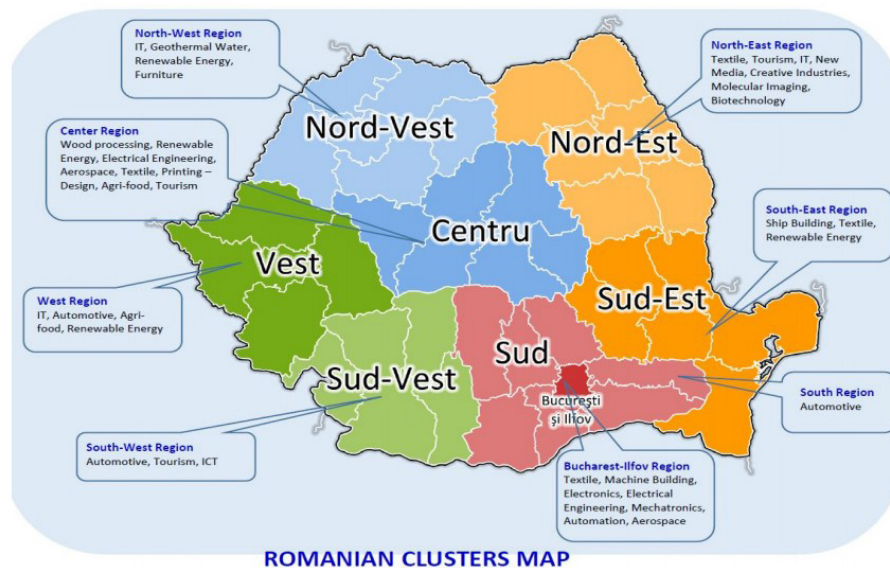
- Reducerea constrângerilor pentru IMM-uri din partea marilor companii;
- Creșterea șanselor pentru internaționalizarea IMM-urilor;
- Șanse de succes pentru start-upuri și spin-offuri;
- Asigurarea capacității de a influența profilurile de învățământ pentru a corespunde cerințelor companiei de resurse umane calificate.

Clusterelor în România

De ce clusterelor? Cercetările au arătat că acestea aduc beneficii în perioade incerte din punct de vedere economic, reflectă natura economiei reale ceea ce pentru o națiune înseamnă o viziune mai clară asupra surselor de creștere, un cadru de regândire, reorganizare și reformă a eforturilor de dezvoltare regională și națională. Clusterelor influențează productivitatea, inovarea, antreprenoriatul, firmele și industria, performanța economiei regionale, impactul lor este cuantificabil.

Statul român se implică în mod diferit în politica privind clusterelor. Ca și în alte țări europene, politicile privind dezvoltarea regională, clusterelor, rolul IMM-urilor în economie sunt incluse în programele mai multor ministere și instituții. Principalii actori sunt: Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, Ministerul Economiei, Ministerul Mediului, Ministerul Transporturilor, Ministerul Administrației și Internelor (responsabil cu parcurile industriale). La nivel național, regiunile de dezvoltare vor juca un rol mai important datorită faptului că evaluarea proiectelor se va face de către autoritățile regionale, iar la nivel local primăriile și consiliile locale sunt încurajate să se implice mai mult.

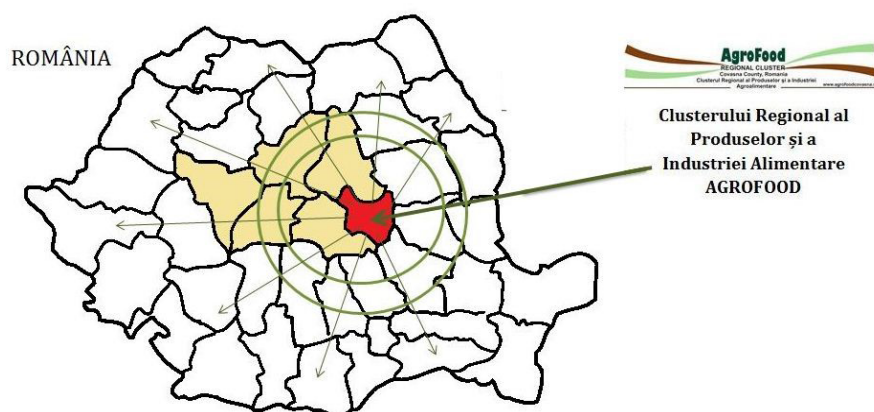
Distribuția clusterelor după domeniul de specializare, pe regiuni de dezvoltare

Clusterul Internațional AgroFood

Misiunea clusterului

Să devină o structură capabilă să asigure cadrul necesar pentru cooperare între membrii clusterului și să fie capabilă pentru cooperări la nivel regional, național și internațional.

Viziunea clusterului

Perfecționarea, inovarea bazată pe cunoaștere și cercetare.

Scopul

Crearea unui brand regional de produse agricole și agroalimentare cunoscute la nivel național și internațional.

Obiective

- Crearea lanțurilor valorice în agricultură și industria alimentară
- Dezvoltarea unei politici de cluster coerente – brand
- Prezența comună a produselor agricole și agroindustriale – BRAND REGIONAL
- Parteneriate, crearea lanțurilor de furnizori și valorificarea produselor.
- Pregătire profesională
- Identificarea temelor de proiecte tip cercetare-inovare
- Organizarea evenimentelor, preluarea bunelor practici și promovarea clusterului
- Participarea la proiecte naționale, internaționale și atragerea de fonduri

Descriere

Regiunea Arcului Carpat din centrul României, datorită situației sale geografice, este o regiune cu **caracter agricol**. Între tradițiile acestei regiuni se pot menționa producția de **cartofi**, legume, creșterea animalelor – deci producția de **lapte și carne**.

Totodată doar județul Covasna are mai mult de **350 izvoare** de apă minerală, înregistrate. Din punctul de vedere al **dezvoltării regiunii** și a **economiei** din zonă, scopul ar trebui să fie, ca aceste produse agricole să părăsească această regiune în proporție cât mai mare în formă prelucrată. Trebuie găsite metodele cele mai bune prin care se poate crește **eficiența ramurilor economice** sus-menționate.

Următorul pas important este **lărgirea desfacerii, cucerirea pieței interne (și internaționale)** ceea ce prevede îmbunătățirea factorilor de **competitivitate**, alinierea la standardele economice mondiale. Ceea ce este dificil pentru fiecare agent în parte. Pentru a avea succese în acest sens este nevoie de **implicarea și colaborarea mediului economic** cu instituțiile de **cercetare și inovare**, cu sistemul de **învățământ**, cu **autoritățile publice** centrale și locale, cu diferite **instituții și organizații**.

Forma de colaborare cea mai eficientă este clusterul

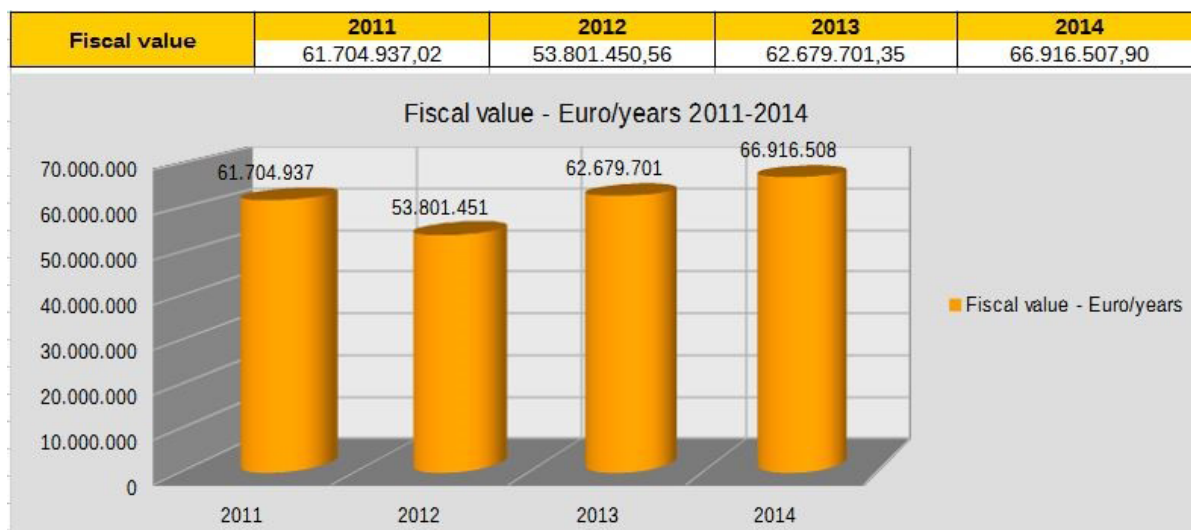
Scopul protocolului de colaborare este **armonizarea și reprezentarea** intereselor întreprinderilor de profil din **Regiunea Arcului Carpat** din centrul României; **dezvoltarea unei strategii de management comune**; brand, pagină web și alte edituri comune; creșterea competitivității prin participarea comună pe piețele de desfacere; perfecționarea profesională a managerilor și a angajaților; atragerea tinerilor absolvenți; **participarea** la diferite evenimente cum ar fi conferințe, seminare, târguri și expoziții naționale și internaționale; schimb de experiență; atragerea de **surse de finanțare** comune; constituirea, administrarea unei baze de date și know-how; colaborarea cu instituțiile de profil, cu autoritățile locale; **colaborarea** cu instituții de cercetare și inovare și instituții de învățământ; colaborarea cu alte clusteruri din țară și străinătate, etc.

Obiectivele Clusterului Regional al Produselor și a Industriei Alimentare AGROFOOD

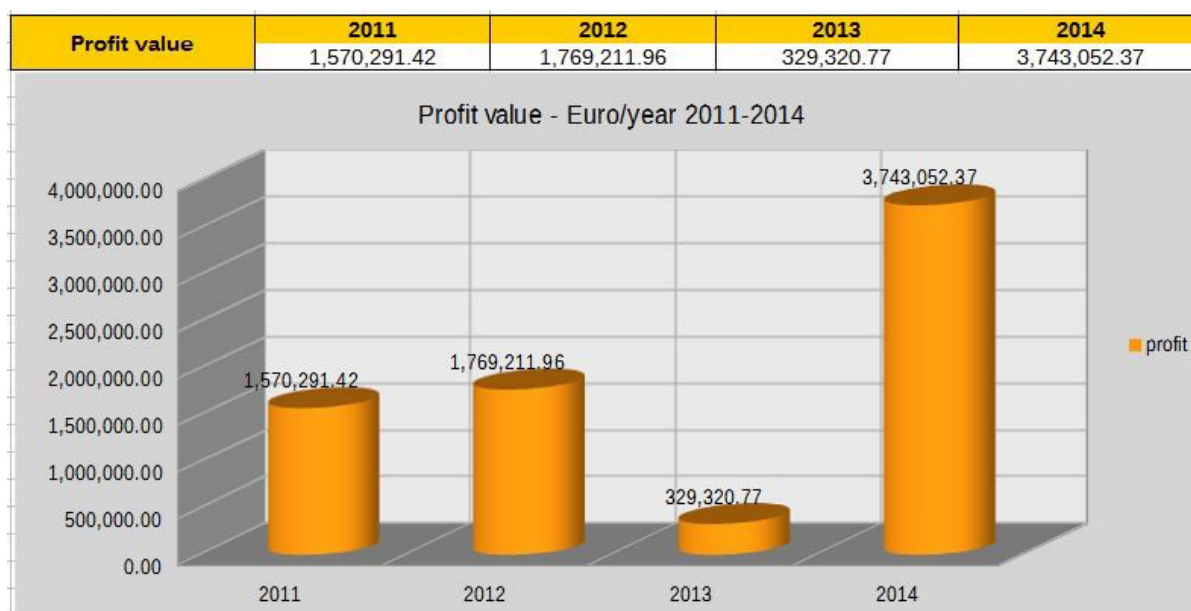
- dezvoltarea de servicii și produse ale clusterului
- dezvoltarea unei politici de cluster coerente - brand
  - o participare comună la foruri naționale și internaționale (conferințe, târguri și expoziții, evenimente economice)
  - o participare comună la proiecte naționale și internaționale
  - o dezvoltarea de relații economice naționale și internaționale
  - o dezvoltarea de marketing comun în cadrul clusterului
  - o monitorizare programe de finanțare, sprijin în elaborarea proiectelor de finanțare
  - o colaborare cu organizații, cluster de profil din țară și străinătate
- dezvoltarea sistemului IT al clusterului, pagină web, bază de date
- elaborare de propuneri legislative; conștientizarea legislației în vigoare în rândul membrilor
- perfecționarea profesională a managerilor și a angajaților
- atragerea de fonduri destinate managementului clusterului

Dezvoltarea Clusterului 2011 - 2014

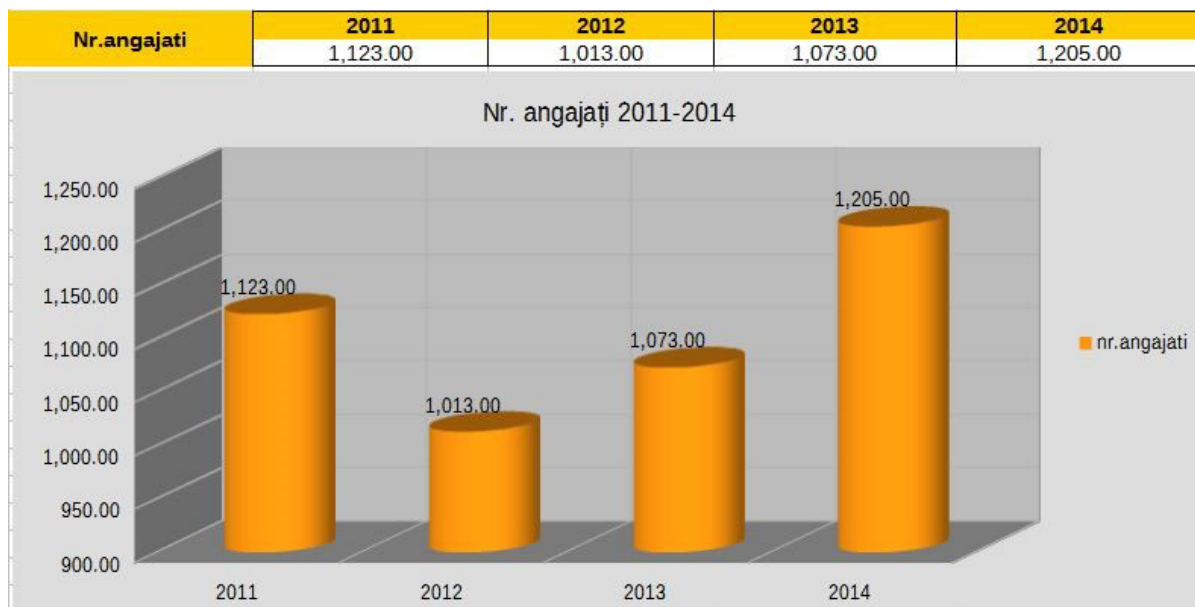
Cifra de afaceri 2011 – 2014

Profit 2011 – 2014

Angajări 2011 -2014

IDEI DE PROIECTE

1. Probleme în industria alimentară din punctul de vedere al sănătății.

- Evaluare în industria laptelui despre zerul rămas, neutilizat și despre posibilitățile de reutilizare al deșeurilor pentru alte produse în Regiunea Centru.
- Evaluare despre produse alimentare cu termen expirat.
- Evaluarea angajaților în domeniul industriei alimentare despre igiena alimentară și personală din Regiunea Centru.
- Evaluarea populației din Regiunea Centru referitor la nivelul cunoașterii plantelor modificate genetic.
- Evaluarea populației din Regiunea Centru referitor la alimentația corectă.
- Evaluarea populației din Regiunea Centru referitor la cunoașterea E – urilor.
- Cercetarea cu îngrășăminte chimice/artificiale ecologice, ciuperci și bacterii cu scopul înlocuirii îngrășămintelor sintetice.

2. Îmbunătățirea competențelor sociale ale lucrătorilor din industria alimentară:

- Derularea instruirii lucrătorilor din agricultură referitor la posibilitățile mecanizării.
- Derularea instruirii lucrătorilor din industria alimentară despre reglementările igienice al Uniunii Europene și despre legislația în vigoare.
- Derularea instruirii lucrătorilor și conducătorilor din industria alimentară despre certificarea calității ISO și HCCP.

-
- Derularea instruirii lucrătorilor și conducătorilor din industria alimentară referitor la posibilele strategii și instrumente de marketing și de antreprenariat.
  - Derularea instruirii lucrătorilor din industria carnelui, referitor la cunoașterea problemelor și regulilor existente. Pregătirea la modul de lucru eficient și în siguranță în industria cărnii.
  - Derularea instruirii lucrătorilor din industria laptelui referitor la cunoașterea problemelor și regulilor existente. Pregătirea la modul de lucru eficient, curat și în siguranță în industria laptelui.
  - Derularea instruirii lucrătorilor din industria de morărit referitor la cunoașterea problemelor și regulilor existente. Pregătirea la modul de lucru eficient, curat și în siguranță în industria morăritului.
  - Derularea instruirii lucrătorilor din industria apelor minerale, referitor la cunoașterea problemelor și regulilor existente în industria apelor minerale. Pregătirea la modul de lucru eficient, curat și în siguranță în industrie.
  - Derularea instruirii lucrătorilor din agricultură, referitor la cunoașterea problemelor și regulilor existente. Pregătirea la modul de lucru eficient, curat și în siguranță.
  - Derularea instruirii lucrătorilor din industria alimentară referitor la posibilele probleme de strategie și de management. Pregătirea unui conducător de nivel mediu cu informațiile necesar.

3. Idei de proiecte pentru gestionarea deșeurilor industriei alimentare:

- Producerea de biogaz din deșeuri și folosirea ei în orice scop
- Producerea agenților/materialelor de îmbunătățire a solului, prin compostare
- Posibilitatea refolosirii zerului rămas în industria laptelui
- Gestionarea alimentelor care și-au pierdut termenul de valabilitate și posibilitatea folosirii lor în continuare, rămase în Regiunea Centru
- Posibilitatea refolosirii ambalajelor rămase în industria alimentară din Regiunea Centru

4. Idei de proiecte pentru sprijinirea situației produselor alimentare în regiune.

- Evaluarea poziției produselor regionale în Regiunea Centru.
- Evaluarea recunoașterii pe plan național al produselor sau familiilor de produse, regionale în Regiunea Centru.
- Participarea conducătorilor firmelor membre al clusterului în călătorii de studii externe specifice profilului
- Punere în concordanță Est Europeană
- Conferință referitoare la colaborarea și confruntarea problemelor Clusterelor Regionale Române de Agrofood
- Clusterul și membrii clusterelor, participă la expoziții naționale și internaționale, cu scopul de a extinde relațiile, piețele și schimb de experiență

5. Idei de proiecte pentru agricultură

- Irigație în agricultură.

Asociația Clusterelor din România- Clustero

Clustero, Asociația Clusterelor din România este organismul reprezentativ la nivel național și internațional al clusterelor din România, ecosisteme industriale ce reunesc în componența lor întreprinderi, organizații de cercetare-dezvoltare-inovare, autorități publice din toate domeniile de activitate ale economiei naționale, reprezentând la rândul lor peste 2.000 întreprinderi, 198.000 angajați, 8,7 mld lei cifra de afaceri, 2,6 mld EUR exporturi.

Clustere din regiunea Centru

La nivelul regiunii Centru activează 14 clustere în domeniile prelucrării lemnului, al biomasei, al electrotehnicii, al industriei alimentare, prelucrărilor metalice, al IT-ului, dintre care 11 sunt membre ale Asociației Clusterelor din România. Cu 6 clustere de argint și 3 de bronz, regiunea Centru se numără printre regiunile cele mai active din punct de vedere al fenomenului de clusterizare.

Analiza SWOT a clusterelor

Incoerența politicii de sprijin a fost unul dintre principalele puncte slabe ale mediului de cluster din România în ultimii ani. Deși Ministerul Economiei este principalul actor responsabil cu politica de cluster ca parte a politicii industriale, fonduri structurale au fost disponibile doar în cadrul intervențiilor FEDR din POC 2014-2020. Dacă la acestea adăugăm rolul clusterelor în calitatea lor de catalizatori ai (eco)sistemelor de inovare și industriale regionale, iar în POR 2014 - 2020 nu au fost prevăzute niciun fel de măsuri de sprijin, avem imaginea unei situații suboptimale a cărei continuare pe termen mediu și lung este o amenințare ce riscă să pună sub semnul întrebării rezultatele remarcabile obținute de clustere până în acest moment.

O altă amenințare se ridică la nivelul clusterelor acționând în sectoare tradiționale (lemn și mobilă; textile, sectorul agro-alimentar). Ecartul de competitivitate dintre Vestul și Estul Europei este evident, iar sectoarele tradiționale trebuie să devină inteligente sau vor dispărea, atrăgând după sine consecințe economice și sociale dramatice. În cazul României, domeniile lemnului și a mobilei, textilelor și cel agro-alimentar au un rol important în economia națională din punct de vedere al ocupării, contribuției la PIB, exporturilor dar sunt sectoare „low skilled – low tech”, al căror avantaj competitiv se bazează pe existența unor capacități de producție și a costului relativ redus cu forța de muncă. Din acest punct de vedere, o alternativă viabilă este integrarea acestora în noi lanțuri de valoare industriale în domeniul bio-economiei bazate pe clustere. Dezvoltarea acestor lanțuri de valoare trebuie să

include măsuri care să accelereze relațiile trans-sectoriale și inter-regionale în ce privește transferul de cunoștințe și crearea unei mase critice de întreprinderi care să rezolve problema fragmentării acestora.

<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> - Existența unor clusterelor de top la nivel european și internațional; - Excelența în managementul de cluster; - Majoritatea clusterelor sunt industry driven; - Clusterelor au dezvoltat modele de business viabile; - Existența unei asociații reprezentative la nivel național și internațional (CLUSTERO); - Existența unor consorții de clusterelor la nivel regional și tematic. 	<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incoerența politicii de sprijin a clusterelor din punct de vedere al responsabilității și finanțării; - Apelurile dedicate clusterelor nu au venit în întâmpinarea nevoilor acestora; - Restricțiile de tip CAEN (apelurile au fost adresate numai clusterelor industriale).
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> - O politică de cluster integrată și coerentă la nivel național și regional și a unei finanțări adecvate care să conducă la creșterea valorii adăugate și integrării întreprinderilor românești în lanțuri de valoare globale prin intermediul clusterelor; - Susținerea entităților de management ale clusterelor în dezvoltarea unor servicii în sprijinul membrilor care să crească nivelul de cooperare între cercetare, industrie și organizațiile publice în acord. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lipsa de sprijin acordată sectoarelor tradiționale și transformarea acestora în sectoare inteligente, inclusiv prin procese de tip Industrie 4.0, va conduce la dispariția acestora, ceea ce va avea grave consecințe sociale și economice; - Lipsa unor instrumente financiare adecvate de sprijin pentru clusterelor va pune în pericol rezultatele remarcabile obținute până acum.

Finanțarea clusterelor

Până în prezent, clusterelor au fost sprijinite financiar prin următoarele instrumente:

An	Apel	Conținut	Comentarii
2012	“Poli de competitivitate” POS CCE 1.3.1	Proiecte mari combinând investiții în infrastructură, inovare, animare	8 poli de competitivitate au fost finanțați; numai 1 dintre aceștia respectă definiția clusterului, fiind activ astăzi, și anume Clusterul Mobilier Transilvan, medaliat cu aur de către ESCA.
2013	“Clusterelor”; POS CCE 1.3.3	Proiecte de mică anvergură, maxim 1 mil EUR, combinând ajutor de minimis cu o schemă de ajutor de stat; au fost eligibile fie proiecte de tip soft dedicate animării, dezvoltării capacităților și internaționalizării, fie cuprinzând opțional și posibilitatea unor proiecte de inovare, până la 1 mil. EUR.	27 proiecte au fost finanțate, având un impact pozitiv major în dezvoltarea clusterelor din România.
2015	“Clusterelor de inovare”, POC 2014-2020	Proiecte mari, cu un minim al valorii contribuției publice de 1 mil. EUR, combinație de măsuri de investiții în infrastructură de CD, inovare și animare a clusterului.	Foarte puține proiecte depuse; numai 3 sunt astăzi în implementare (Cluster Mobilier Transilvan, Cluster TREC și Cluster Agro Transilvania), datorită asimilării entității de management cu o organizație CDI, a valorii foarte mari a proiectelor și efortului substanțial de co-finanțare din partea beneficiarului.
2018	Clusterelor de Inovare, PN III	Proiecte de mică anvergură (80.000 EUR) dedicate elaborării strategiei CDI a clusterelor.	Schemă elaborată în cooperare UEFISCDI și CLUSTERO; a fost criteriu de eligibilitate; 12 proiecte în derulare.
2020	“Clusterelor de inovare”, POC 2014-2020	La fel ca în 2015.	Lansare întârziată, deadline iunie 2020, reducerea valorii minime a proiectului la 500.000 EUR contribuție publică.

Analizând cele de mai sus, se pot trage următoarele concluzii :

- Cea mai eficientă schemă s-a dovedit a fi POS CCE 1.3.3, combinând măsuri de animare a clusterului (schemă de minimis) cu proiecte CDI la nivelul clusterului (ajutor de stat, contribuind la dezvoltarea clusterelor din punct de vedere al capacității de management, întărirea coeziunii dintre membri, creșterea gradului de inovare și internaționalizare al acestora.
- POS CCE 1.3.1 adresată unor mari proiecte CDI realizate în parteneriat sub umbrela unei strategii comune a clusterelor a fost prematură, dar poate fi reluată în contextul actual;
- Schema de sprijin națională PNIII a determinat schimbarea orientărilor strategice ale clusterelor către activitatea CDI.

Lista Clusterelor din Regiunea Centru

Electro-technical Regional Cluster ETREC

- Domeniu: Automotive, Mecatronics, Electro-technical
- Pag. Web: www.etrec.ro

Transylvania Aerospace Cluster

- Domeniu: Aviation
- Pag. Web: www.tac-ro.ro

Cluster Innovative REGIOFA

- Domeniu: Wood processing, Furniture
- Pag. Web: www.regiofa.ro

Țara Bârsei Agro-food Cluster

- Domeniu: Agro-food
- Pag. Web: <http://cluster-agrofood.ro>

IT Plus Cluster

- Domeniu: TIC
- Pag. Web: www.itpluscluster.ro

Cluster for Innovation and Technology

- Domeniu: TIC, Creative sector
- Pag. Web: www.altbrasov.org

PMT Prelucrări Metale Transilvania Cluster

- Domeniu: Metal Processing
- Pag. Web: www.clusterprelmet.ro

Clusterul Green Building and Development

- Domeniu: Constructions
- Pag. Web: www.bgd.com.my/

Transylvania Lands Cluster

- Domeniu: Tourism, Creative sector, Agro-food
- Pag. Web: <http://www.antrecalba.ro/>

Carpathia Tourism Cluster

- Domeniu: Tourism
- Pag. Web: www.tourism-cluster-romania.com

Transylvania Furniture Cluster

- Domeniu: Furniture
- Pag. Web: www.transilvaniafurniture.ro

Aliment Transilvania Cluster

- Domeniu: Food industries

Țara Moșilor Tourism Cluster

- Domeniu: Tourism

Dacia Turistica Cluster

- Domeniu: Tourism

REN ERG Cluster

- Domeniu: Agro-food

PRO WOOD Regional Wood Cluster

- Domeniu: Forestry and Wood industry
- Pag. Web: www.prowood.ro

Green energy innovative biomass cluster

- Domeniu: Renewable energies
- Pag. Web: www.greenenergycluster.ro

Balneo-Touristic Regional Cluster North Transilvania

- Domeniu: Tourism, Health

AGRO FOOD Regional Cluster

- Domeniu: Agro-food
- Pag. Web: www.agrofoodcovasna.ro

Transylvania Textile & Fashion Cluster

- Domeniu: Textiles, Clothing, Fashion, Creative sector
- Pag. Web: www.transylvaniatextile.com

Innovative Regional Cluster Packaging-Printing-Design

- Domeniu: Packaging, Printing, Design

Parcurile industriale

Ce este un parc industrial?

Parcul industrial reprezintă o zonă delimitată în care se desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de producție industrială și servicii, de valorificare a cercetării științifice și/sau de dezvoltare tehnologică, într-un regim de facilități specifice, în vederea valorificării potențialului uman și material al zonei.

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației (MLPDA), prin Direcția Generală Administrație Publică, este organul de specialitate al administrației publice centrale care are atribuții în domeniul parcurilor industriale.

Parcul industrial este condus de un singur operator (o societate de administrare specializată, societate pe acțiuni, etc.) care gestionează un complex imobiliar, format din porțiuni de teren care dispun de facilități de producere, administrare, stocare și altele, cu condiția existenței unei infrastructuri energetice, inginerești, de transport și de plasare a producției fabricate.

În România, crearea parcurilor industriale reprezintă una dintre principalele căi în vederea îmbunătățirii mediului de afaceri, a creșterii preponderenței sectorului privat în economie și stimulării investițiilor de capital românesc și străin.

Modul de înființare

Titlul de parc industrial este actul administrativ emis solicitantului de către organul de specialitate al administrației publice centrale care conferă platformei industriale existente ori terenului destinat parcului industrial regimul juridic de parc industrial prevăzut de legea nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale.

În ceea ce privește criteriile de acordare, terenul afectat parcului industrial trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să aibă o suprafață compactă de minimum 5 hectare;
- să fie în proprietatea sau în concesiunea fondatorului, administratorului sau a rezidenților parcului industrial, ori să se afle în administrarea/folosința acestora;
- să aibă acces la un drum european, național, județean sau șosele ocolitoare de centură;
- să nu fie afectat de nicio sarcină sau dezmembrământ al dreptului de proprietate privată, cu excepția servituților de trecere și ipotecilor constituite în vederea finanțării investițiilor cu privire la parcul industrial.

Titlul de parc industrial conferă administratorului și rezidenților parcului dreptul la următoarele facilități (reprezintă ajutor de stat și se acordă cu respectarea prevederilor comunitare în materia ajutorului de stat):

- scutire de la plata taxelor percepute pentru modificarea destinației sau pentru scoaterea din circuitul agricol a terenului aferent parcului industrial;
- scutire de la plata impozitului pe terenuri, corespunzător terenului aferent parcului industrial,
- scutire de la plata impozitului pe clădiri, corespunzător clădirilor care fac parte din infrastructura parcului industrial,
- scutiri, numai cu acordul autorităților administrației publice locale, de la plata oricăror taxe datorate bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale pentru eliberarea oricăror certificate de urbanism, autorizații de construire și/sau autorizații de desființare de construcții pentru terenurile și clădirile din infrastructura parcului, ce fac parte integrantă din parcul industrial;
- alte facilități ce pot fi acordate, potrivit legii, de autoritățile administrației publice locale.

Care sunt condițiile pentru a beneficia de ajutor de stat regional?

- realizează o investiție inițială într-un parc industrial cu titlu acordat prin ordin al ministrului administrației și internelor sau declarat printr-o hotărâre a Guvernului;
- nu este în stare de faliment ori de lichidare, nu are afacerile administrate de un judecător sindic, nu are activități comerciale suspendate sau nu se află într-o situație similară cu cele menționate mai sus, reglementate de lege; nu face obiectul unei proceduri legale pentru declararea acestuia într-una dintre aceste situații;
- nu face obiectul unui ordin exigibil de recuperare a unui ajutor de stat, indiferent de obiectivul acestuia și de organismul furnizor al respectivului ajutor de stat.

Cine nu poate beneficia de ajutor de stat regional pentru investițiile realizate în parcurile industriale?

- operatorul economic care nu îndeplinește una din condițiile prevăzute anterior;
- operatorul economic care își desfășoară activitatea în domeniile:
  - o pescuit și acvacultură;
  - o construcții navale;
  - o industria carboniferă;
  - o industria siderurgică;
  - o sectorul fibrelor sintetice;
  - o prelucrarea și comercializarea produselor agricole;
  - o activitățile legate de producția primară a produselor agricole prevăzute în Anexa nr.1 la Tratatului de instituire a Comunității Europene;
  - o fabricarea și marketingul produselor care imită sau substituie laptele sau produsele din lapte, potrivit art. 3 alin. 2) al Regulamentului EEC nr. 1898/1987.

Modul de gestionare

Potrivit Legii nr. 186/2013 privind constituirea și funcționarea parcurilor industriale, atribuțiile MLPDA în acest domeniu sunt următoarele:

- analizează cererea de acordare a titlului de parc industrial;
- emite titlul de parc industrial;
- analizează și monitorizează respectarea dispozițiilor prezentei legi în cadrul parcurilor industriale;
- arhivează și ține evidența rapoartelor anuale transmise de administratorii parcurilor privind facilitățile, de care aceștia au beneficiat în respectivele perioade de referință;

-
- elaborează proiecte de acte normative în domeniul parcurilor industriale, pe care le supune spre analiză și aprobare Guvernului;
  - cooperează cu celelalte autorități publice centrale și/sau locale interne și/sau comunitare, cu organizațiile neguvernamentale, cu camerele de comerț și industrie și, în general, cu orice persoană fizică sau juridică, în scopul de a elabora și implementa politici fiabile de sprijinire a dezvoltării parcurilor industriale.

Modul de operare

Administratorul parcului este o persoană juridică de drept privat, română și/sau străină, înființată în condițiile legii de către fondatori cu scopul de a constitui un parc industrial, de a dobândi și deține titlul de parc industrial, eliberat potrivit prevederilor prezentei legi de organul de specialitate al administrației publice centrale sau prin hotărâre a Guvernului, în cazul vechilor platforme industriale privatizate conform unei hotărâri a Guvernului pe concept de parc industrial, respectiv de a gestiona și administra, în conformitate cu prezenta lege, parcul industrial.

Administratorul parcului industrial are obligația de a redacta un raport anual privind calculul facilităților primite. Raportul se transmite către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și se publică pe site-ul propriu.

Fondatori pot fi autoritățile administrației publice locale, persoanele fizice sau juridice de drept privat, române ori străine, împreună sau separat, care inițiază constituirea unui parc industrial, conform prezentei legi.

Rezidentul parcului poate fi orice operator economic, persoană juridică română și/sau străină, ONG-uri, instituții de cercetare și alte unități care nu au personalitate juridică, care funcționează conform legii și desfășoară activități economice, de cercetare științifică, de valorificare a cercetării științifice și/sau de dezvoltare tehnologică, agroindustriale, logistice și inovative, industriale etc., în cadrul parcului industrial.

Trebuie menționat faptul că reglementările cu privire la parcurile comerciale pot conduce în practică la aplicarea lor birocratică de către autoritățile administrative. Cu toate acestea, facilitățile care pot fi accesate prin intermediul acestui instrument pot justifica abordarea unui model de business cu focus pe parcul industrial.

Impactul social și economic al parcului industrial asupra dezvoltării regiunii

Impactul economic al creării parcului industrial poate fi evaluat prin prisma rezultatelor directe și celor indirecte. Acesta presupune schimbarea preconizată a anumitei activități economice. De exemplu, investiția într-un depozit sau unitate de producere ar crea un impact economic. Fiecare leu câștigat prin vânzarea de produse finite are efect multiplicativ pentru economie.

Veniturile se creează direct, adică există un impact direct de la achiziții publice a materiei prime, salarii, bunuri și servicii necesare pentru producere, impozite, dividende și economii. Întreprinderile industriale primind plata pentru bunuri și servicii din consumuri, angajații care primesc salarii, toate aceste venituri sunt utilizate ulterior la consumuri locale sau în afara localității, ceea ce generează un multiplicator economic indirect.

Impactul economic direct al unui grup de companii este estimat prin calcularea volumului mărfurilor produse, crearea locurilor de muncă și plata salariilor, plata taxelor și impozitelor la buget precum și alte venituri generate de operațiunile lor anuale.

Crearea parcului industrial, prin valorificarea investițiilor necesare reconstrucției și finanțării factorilor de producție se prognozează a fi făcută pe parcursul a 2 ani. Din acest motiv vânzările rezidenților parcului industrial își vor atinge volumul optim în al doilea an, adică odată cu operaționalitatea funcțională deplină a parcului industrial.

De ce este un parc industrial atractiv?

Avantajele creării de parcuri industriale sunt luate în calcul atât de autorități (fie centrale, fie la nivel local), cât și de mediul privat reprezentat de investitori – dezvoltatorii de asemenea parcuri, de companiile care sunt găzduite într-un asemenea parc și, nu în ultimul rând, de forța de muncă angajată local.

Astfel:

- Statul este cointerestat în dezvoltarea unor zone industriale, întrucât acestea constituie adevărate pârgii pentru ieșirea dintr-o situație marcată de condiții economice dificile, precum și pentru reducerea disparităților economice între diferite regiuni. De asemenea, statul poate îmbina obiectivele pe termen lung de amenajarea teritoriului cu cele ale unei politici de industrializare eficientă pe termen scurt.
- Dezvoltatorii își asigură o afacere de lungă durată, având în vedere că se ocupă atât de crearea parcului industrial, cât și de gestionarea lui pe întreaga durată de funcționare, care este de minim 15 ani, potrivit OG 65/2001.

-
- Companiile cu afaceri având impact asupra mediului și care își văd amenințată afacerea prin extinderea zonelor rezidențiale și a regulilor aferente privind calitatea ambiantului (vezi reducerea poluării, calitatea apei, calitatea aerului, limitările de zgomot), pot găsi în zone industriale spațiul potrivit pentru continuarea nestânjenită a activității.
  - Forța de muncă locală poate fi angajată de companiile găzduite de parcul industrial, ceea ce contribuie la reducerea șomajului.

Alte puncte de interes pentru crearea și instalarea într-un parc industrial sunt facilitățile fiscale și facilitățile de ordin practic acordate de societățile – administrator, având ca scop atragerea companiilor pentru a popula astfel de parcuri, ceea ce creează și concurența între astfel de parcuri industriale.

Pe lângă aceste facilități putem enumera și ajutoarele de stat regionale, pentru ocuparea forței de muncă, investiții și întreprinderile mici, nou create. Aceste facilități se acordă conform condițiilor regăsite în art. 13 și 14 din Regulamentul (CE) nr. 800/2008 unde se stipulează anumite categorii de ajutoare compatibile cu piața comună și conform Ordinului nr. 296/2007 privin aprobarea schemei de ajutor de stat regional care se acordă pentru investițiile regăsite în parcurile industriale.

Printre facilitățile practice care se acordă de către societățile – administrator pentru a atrage companii, putem enumera:

- Cursuri pentru instruirea salariaților;
- Consultanța oferită companiilor care se regăsesc în parc, astfel încât acestea să poată accesa fonduri;
- Servicii destinate afacerilor, care includ consultanță, banking, gestiune în vamă;
- Servicii de consiliere pentru investitori pentru a alege spațiul cel mai benefic pentru afacerea acestora în cadrul parcului industrial, acordarea dreptului de folosire a unor brevete de invenție, relații cu autoritățile publice, acces la un personal calificat, servicii de contabilitate;
- Acordarea de spații destinate producerii de energie nepoluantă.

Parcuri industriale din Regiunea Centru

Regiunea de dezvoltare Centru este alcătuită din următoarele județe: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu.

Variatatea activităților economice existente sunt datorate potențialului natural al acestei regiuni, unde industria are vechi tradiții, activitățile meșteșugărești fiind prezente încă din Antichitate. Primele organizări industriale au fost realizate în Evul Mediu, iar concentrările ulterioare au creat premisele apariției unor centre industriale puternice.

S-au înregistrat creșteri semnificative în domeniul construcțiilor, al serviciilor, mai puțin în domeniul agriculturii. Cele mai spectaculoase creșteri ale producției industriale la nivelul regiunii s-au înregistrat în județele Alba și Brașov.

Parcuri industriale din regiunea Centru:

- Parcul industrial Carfil, Brașov
- Parcul industrial Metrom, Brașov
- Parcul industrial Zărnești, Brașov
- Parcul industrial Prejmer, Brașov
- Parcul Industrial Săcele, Brașov
- Brașov Industrial Park
- Parcul Industrial Șura Mică, Sibiu
- Network Industrial Park, Sibiu
- Imperial Industrial Park, Sibiu
- Parcul Industrial Cugir, Alba
- Parcul Industrial Ocna Mureș
- Parcul Industrial SEPSI Park Sfântu Gheorghe, Covasna
- Parcul Industrial Mureș

Un exemplu relevant este **Industrial Park Brașov**, care are o suprafață de 58 ha, situat la 7 km de orașul Brașov, în apropierea orașului Ghimbav (7 km) și viitorul Aeroport Internațional Brașov (1 km).

Foto - Industrial Park Brasov

Clienții Industrial Park Brașov (IPB) sunt companii românești și străine ce au decis să își dezvolte activitatea în România și au drept interes comun dezvoltarea de afaceri de tip Greenfield, pe baza unui scenariu de închiriere pe termen lung.

Industrial Park Braşov a beneficiat de ajutor de stat, respectiv de facilităţi fiscale acordate de către bugetul local al oraşului Ghimbav, în baza prevederilor cuprinse în Ordinul Ministerului Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice Nr. 2980/2013, privind aprobarea condiţiilor de acordare a măsurilor de sprijinire pentru investiţiile realizate în cadrul parcurilor industriale. Suprafaţa totală construită este de 140.000 mp, grad de ocupare 100%, iar clienţii parcului au generat afaceri care au condus la crearea a peste 6.000 de noi locuri de muncă. Printre rezidenţii din cadrul parcului industrial se numără compania germană Preh, care produce componente auto, compania americană Benchmark, producătoare de componente electronice, dar şi subsidiara locală a concernului german Continental.

Cel mai mare parc industrial din Sibiu

Network Industrial Park este cel mai mare parc industrial din Sibiu, regiunea Centru, având o suprafaţă totală de 87.000 mp, spaţii industriale şi de birouri 41.000 mp.

Este potrivit pentru producţie, cross-docking, logistică sau R&D, clădirile beneficiind de toate dotările şi utilităţile necesare pentru a acomoda spaţii de depozitare sau de producţie.

Este situat în Zona Industrială de Est a oraşului, chiar lângă drumul european E68 şi Autostrada A1 Sibiu–Nădlac, care urcă până la graniţa cu Ungaria. Fiind situat lângă centura oraşului, parcul oferă acces facil către Aeroportul Internaţional Sibiu, ce are legături directe spre Germania, Austria, Anglia, Italia şi Spania.

Foto - Network Industrial Park, Sibiu

Parcul Industrial Cugir, Alba

Parcul industrial din Cugir, județul Alba, deține o suprafață de 6,2 ha, reprezentând clădiri, teren construibil, zone verzi, căi de acces și transport.

Membru al Asociației Parcurilor Industriale, Tehnologice, Științifice și a Incubatoarelor de Afaceri din România (APITSIAR) prin intermediul căreia este membru al IASP (International Association of Science Parks), și EURADA (The European Association of Development Agencies) și membru fondator al clusterului național inovativ, Polul de competitivitate Prelucrări Metale Transilvania, Metallcluster Siebenburgen, Cluster Metal Manufacturing Transilvania (PRELMET Transilvania).

Obiectivele acestui parc industrial sunt:

- Construirea de relații strategice cu partenerii interni și externi prin încurajarea și sprijinirea comunităților de afaceri și de dezvoltare care să ducă la investiții în Parcul Industrial Cugir;
- Facilitarea dezvoltării de noi investiții;
- Adaptarea și extinderea continuă a infrastructurii la nevoile generate de companiile rezidente;
- Generarea de noi oportunități de angajare;
- Încurajarea inovației;
- Colaborarea cu structurile guvernamentale pentru elaborarea unei strategii de dezvoltare pentru parcurile industriale;
- Asigurarea unui mediu de afaceri local dinamic, divers și prosper;
- Acțiuni de socializare cu clienții Parcului Industrial Cugir S.A. pentru consolidarea networking-ului existent – întâlniri informale;
- Analiza oportunității de dezvoltare a noi parcuri industriale.

Dialogul social

Dialogul social constituie o modalitate concretă de exercitare a democrației economice și sociale, având ca participanți salariații, reprezentanți de regulă de sindicate, patronatul și guvernul. Instrument al dialogului social, tripartitismul a fost consacrat ca principiu de către Organizația Internațională a Muncii, încă de la înființarea acesteia. În scopul realizării dialogului social dintre guvern, sindicate și patronat au fost create organisme tripartite cum sunt Consiliul Economic și Social sau Comisiile consultative de dialog social.

Dialogul social este cunoscut ca unul dintre principiile fundamentale ale democrației și cunoscut ca model social european, bazat pe o bună performanță economică, pe un nivel ridicat al protecției sociale și pe sistemul social și educațional.

Acordurile sociale constituie rezultatul negocierilor între partenerii sociali sindicate – patronate – guvern în scopul asumării de responsabilități vis-a-vis de îmbunătățirea situației economice și sociale a României.

Acordurile sociale reprezintă un parteneriat care se fundamentează pe principii de cooperare, respect reciproc și bună credință în procesul de armonizare a intereselor lor specifice în conformitate cu reglementările OIM precum și cu reglementările legate de dimensiunea socială ca parte integrantă în structurile UE.

Statutele organizațiilor sindicale

Constituirea, organizarea, funcționarea, reorganizarea și încetarea activității unei organizații sindicale se reglementează prin statutul adoptat de membrii săi, cu respectarea prevederilor legale. În absența unor prevederi statutare exprese cu privire la reorganizarea și încetarea activității organizației sindicale, se vor aplica dispozițiile de drept comun privind încetarea persoanelor juridice.

Statutele organizațiilor sindicale cuprind cel puțin următoarele prevederi cu privire la:

- Scopul constituirii, denumirea și sediul organizației sindicale;
- Modul în care se dobândește și încetează calitatea de membru a organizației sindicale
- Drepturile și îndatoririle membrilor
- Modul de stabilire și încasare a cotizației
- Organele executive de conducere, denumirea acestora, modul de alegere și de revocare, durata mandatelor și atribuțiile lor;
- Condițiile și normele de deliberare pentru modificarea statutului și de adoptare a hotărârilor;
- Mărimea și compunerea patrimoniului inițial;
- Divizarea, comasarea sau dizolvarea organizației sindicale, transmiterea ori, după caz, lichidarea patrimoniului.

Organizațiile sindicale au dreptul de a-și elabora reglementări proprii, de a-și alege liber reprezentanții, de a-și organiza gestiunea și activitatea și de a-și formula programe proprii de acțiune, cu respectarea legii.

Este interzisă orice intervenție din partea autorităților publice, a angajatorilor și a organizațiilor acestora de natură să limiteze ori să împiedice exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (1).

Dialogul social în România

Conform Legii dialogului social nr. 62/2011, dialogul social este procesul voluntar prin care partenerii sociali se informează, se consultă și negociază în vederea stabilirii unor acorduri în probleme de interes comun. Art. 1 din Legea nr. 62/2011 enumeră ca parteneri sociali, în cadrul dialogului social, sindicatele sau organizațiile sindicale, angajatorii ori organizațiile

patronale, precum și reprezentanții autorităților administrației publice, care interacționează în procesul de dialog social.

În conformitate cu articolul 151 din TFUE, promovarea dialogului social este recunoscută ca obiectiv comun al UE și al statelor membre. Scopul dialogului social este de a îmbunătăți guvernanta europeană prin implicarea partenerilor sociali în procesul decizional și în procesul de punere în aplicare.

În sfera dialogului social intră nu numai bipartitismul, ca relație între sindicate și patronat, ci și tripartitismul, ca relație instituționalizată între sindicate, patronat și Guvern.

Un alt tip de *dialog bipartit* se manifestă în cadrul mecanismelor de soluționare amiabilă a conflictelor colective de muncă, prevăzute de Legea nr. 62/2011, cu referire la procedura de conciliere, mediere și arbitraj. În acest sens menționăm faptul că a fost instituit pe lângă MMFPS, Oficiului Național de Mediere și Arbitraj.

Dialogul bipartit manifestat în cadrul *consultărilor* permanente sau ocazionale dintre *administrație/Guvern și sindicate sau administrație/Guvern și patronate* cu referire la problemele de interes economic și social se desfășoară în cadrul întâlnirilor organizate sau a altor cadre de dialog, de tip comitet sau comisie bipartită.

O *structură atipică* de **dialog autonom**, promovată în încercarea de a prelua modelul de dialog autonom din cadrul *comitetelor sectoriale europene*, o reprezintă **comitetul sectorial**, organizat la nivel de „ramură” în baza Legii nr. 132/1999, actualizată, privind funcționarea CNFPA. Acesta se constituie din asocierea a cel puțin două organizații, una patronală și una sindicală de tip federativ, reprezentative la nivel de sector de activitate, dar poate lua o formă *atipică dialogului autonom, multipartită*, prin posibilitatea integrării în componență inclusiv a reprezentanților ministerelor.

Deși rolul atribuit *comitetului sectorial* este important în materie de participare la strategiile de formare profesională, în evaluarea și certificarea competențelor, în analiza situației ocupaționale a sectorului în care funcționează, putând fi extins chiar la negocierea și încheierea acordurilor sectoriale în mod autonom (*comitete sectoriale europene*), acestea nu sunt funcționale.

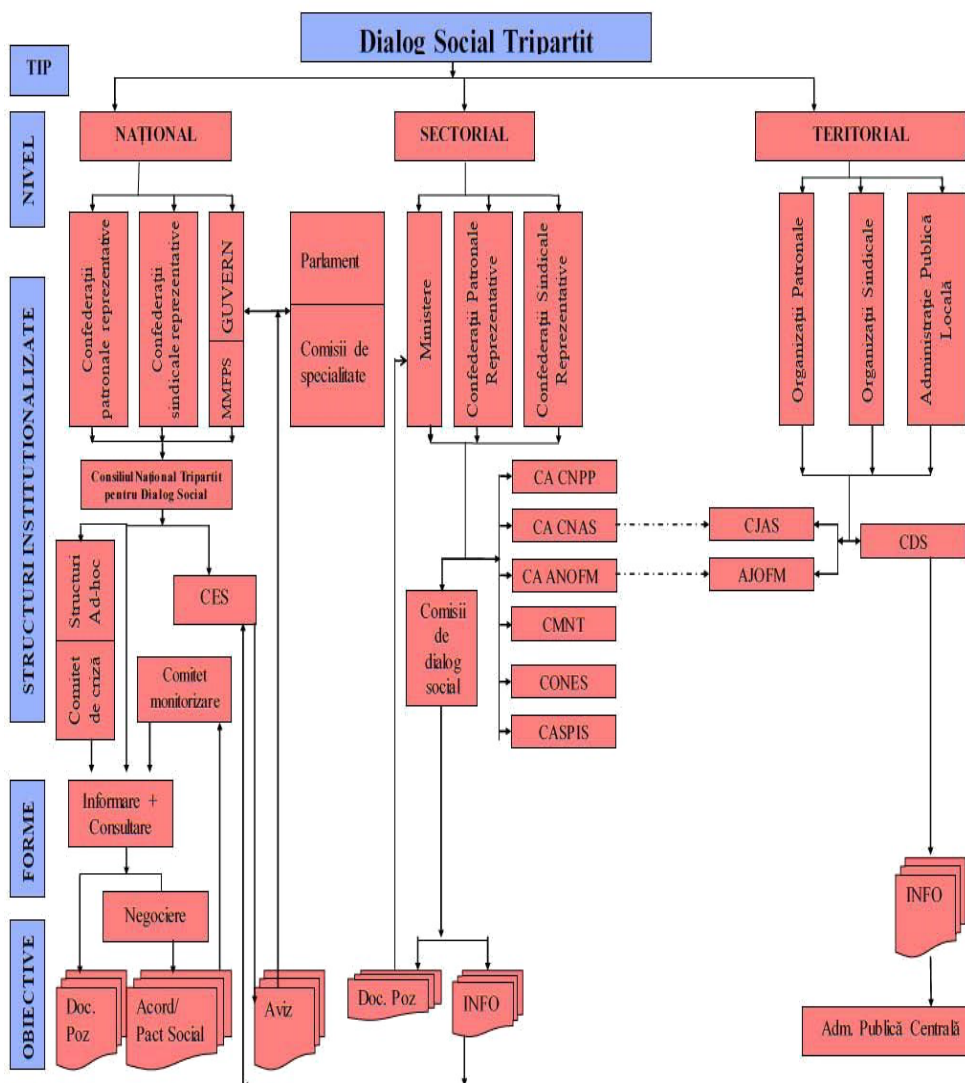
Ca priorități ale **dialogului social bipartite** menționăm promovarea negocierii colective și a numărului de sectoare de activitate acoperite, precum și promovarea *dialogului bipartit autonomy* și a inițiativei de acțiune și negociere la orice nivel, în funcție de *nevoi și interesul de soluționare a problemelor existente* prin creșterea capacității de reprezentare și negociere a partenerilor sociali.

Ca o concluzie, consolidarea dialogului social bipartit bazat pe creșterea capacității de expertiză și de negociere colectivă a partenerilor sociali, inclusiv în înțelegerea și integrarea principiului recunoașterii reciproce, va conduce la *inițiative autonome* ale acestora, atât în ceea ce privește negocierea colectivă responsabilă, obligatorie sau voluntară, în favoarea soluțiilor inovatoare de management al schimbării, cât și în ceea ce privește asumarea rolului de acțiune voluntară în funcționarea coerentă a comitetelor sectoriale, pentru participarea constructivă, în mod autonom, la soluționarea problemelor reale cu care se confruntă sectoarele de activitate și întreprinderile.

Dialogul social se organizează sub forma unei Comisii de Dialog Social, care are caracter consultativ și activitatea ei vizează, în special, următoarele:

- asigurarea unor relații de parteneriat social între administrație, organizațiile patronale și organizațiile sindicale, care să permită o informare reciprocă permanentă asupra problemelor care sunt de domeniul de interes al administrației sau al partenerilor sociali, în vederea asigurării unui climat de pace și stabilitate socială;
- consultarea obligatorie a partenerilor sociali asupra inițiativelor legislative sau de altă natură cu caracter economico-social;

- alte probleme din sfera de activitate a administrației publice centrale sau din județe și municipiul București asupra cărora partenerii sociali convin să discute.

La Dialogul Social la nivel național participă ca parteneri sociali:

- Confederațiile patronale reprezentative la nivel național
- Confederațiile sindicale reprezentative la nivel național
- Guvernul României

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în calitate sa de coordonator unic al dialogului social la nivel național și în conformitate cu atribuțiile metodologice specificate în Legea nr.62/2011, Legea dialogului social, asigură implementarea politicilor guvernamentale în domeniu.

Forme de desfășurare a dialogului social

Formele uzuale de derulare ale dialogului social sunt:

- Informarea
- Consultarea
- Negocierea
- Acordul

Dialogul social constituie o modalitate concretă de exercitare a democrației economice și sociale, având ca participanți salariații, reprezentanți de regulă de sindicate, patronatul și guvernul. Instrument al dialogului social, tripartitismul a fost consacrat ca principiu de către Organizația Internațională a Muncii, încă de la înființarea acesteia. În scopul realizării dialogului social dintre guvern, sindicate și patronat au fost create organisme tripartite cum sunt Consiliul Economic și Social sau Comisiile consultative de dialog social.

Dialogul social este cunoscut ca unul dintre principiile fundamentale ale democrației și cunoscut ca model social european, bazat pe o bună performanță economică, pe un nivel ridicat al protecției sociale și pe sistemul social și educațional.

Acordurile sociale constituie rezultatul negocierilor între partenerii sociali sindicate – patronate – guvern în scopul asumării de responsabilități vis-a-vis de îmbunătățirea situației economice și sociale a României.

Acordurile sociale reprezintă un parteneriat care se fundamentează pe principii de cooperare, respect reciproc și bună credință în procesul de armonizare a intereselor lor specifice în conformitate cu reglementările OIM precum și cu reglementările legate de dimensiunea socială ca parte integrantă în structurile UE.

O formă de dialog social a avut loc în perioada crizei sanitare din 2020, martie-mai 2020, în cadrul campaniei "Construim împreună #ViațadupăCovid19", inițiată de rețeaua Ingenius Net. Acest dialog s-a realizat între reprezentanți ai autorităților publice, ai mediului privat, academic și ai mediului civil, sub forma unor consultări publice, organizate online.

Dialogul social în Regiunea Centru

Dialog social în Sibiu

Un exemplu de bune practici găsim la Consiliul Județean Sibiu, care a folosit dialogul social în scopul îmbunătățirii serviciilor de utilități publice.

Întrunirea a avut loc la Consiliul Județean Sibiu sub forma unei mese rotunde care face parte din campania de concretizare a proiectului „Noi resurse pentru dialogul tripartit în România”, a cărei temă majoră a fost îmbunătățirea serviciilor de utilități publice prin dialog social.

De asemenea, au fost prezentate de către experții implicați în implementarea proiectului și alte teme, cum ar fi: studiu privind dialogul social în România în sectorul Serviciu de utilități publice și dialogul social, particularități în serviciile de utilități publice.

Acțiunea a fost organizată de către Liga Citadină a Serviciilor Publice și Comunale din România, în calitate de promotor al proiectului, cu sprijinul Instituției Prefectului Județului Sibiu și al Consiliului Județean Sibiu.

Proiectul „Noi resurse pentru dialogul tripartit în România” a fost finanțat prin intermediul Granturilor Norvegiene (Norway Grant), cu o valoare de 120.000 euro, pentru o perioadă de 24 luni și a avut ca obiectiv creșterea cooperării între patronate, sindicate, instituții publice și organizații relevante ale societății civile în vederea stimulării dialogului social tripartit. Întâlnirile au rolul de a informa și sensibiliza instituțiile și organizațiile implicate în furnizarea de servicii de utilități publice cu privire la importanța dialogului social pentru buna funcționare a acestui sector de activitate cu impact direct asupra calității vieții cetățenilor.

Dialog social în Brașov

Un alt exemplu de dialog social găsim și în Brașov, între instituțiile publice Prefectura Județului Brașov și Consiliul Județean Brașov și confederații, care, într-o întrunire a comisiei de dialog social din data de 5 martie 2020 au propus ca temă de interes local – consultarea partenerilor speciali cu privire la problemele specifice de natură sindicală la nivelul județului Brașov.

Au avut loc discuții libere, în care reprezentanții confederațiilor sindicale, precum și reprezentanții confederațiilor patronale au adus în discuție diferite probleme de natură sindicală cu care se confruntă.

În urma dialogului social, reprezentanții autorităților publice și-au arătat întreaga disponibilitate și întreg sprijinul în rezolvarea cât mai urgentă a situațiilor ridicate de reprezentanții confederațiilor sindicale și patronale.

Dialog social în Covasna

În data de 21.02.2019, Sindicatul SANITAS Covasna a inițiat un dialog social cu Confederația Sindicatelor Democratice din România, pentru subiectul aplicării în mod discriminatoriu a legii salarizării în domeniul sanitar.

Reprezentantul Sindicatului SANITAS Covasna a supus atenției nemulțumirile angajaților din sănătate și asistență socială, respectiv:

- Eliminarea din plafonul de 30% a sporului pentru asigurarea continuității activității în unitățile sanitare și de asistență socială;
- Calcularea sporurilor și a gărzilor la salariul de bază actual pentru toți salariații din sistemul sanitar și cel de asistență socială;
- Asigurarea finanțării creșterilor salariale prin transfer de la bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- Includerea contravalorii indemnizațiilor pentru concediile de odihnă și pentru concediile medicale în suma salariilor de bază de la nivelul ordonatorului de credite;
- Eliminarea inechităților în ceea ce privește aplicarea Regulamentului de sporuri;
- Corectarea inechităților din Legea 153/2017 și includerea în Anexa II a tuturor categoriilor de personal din sănătate și asistență socială;
- Negocierea și semnarea Contractului Colectiv de Muncă la nivelul Sectorului – Sănătate, activități sanitar-veterinare.

S-au făcut intervenții la MMJS și MS prin adresa cu nr. 2.848/25.02.2019.

1. Reprezentantul CSDR a declarat că există o nemulțumire referitoare la aplicarea unor sporuri care sunt considerate indemnizații și care sunt încă calculate la nivelul anului 2016 (sporul simultan la învățământul preșcolar, sporul de dirigenție), acest lucru afectând 80% din cadrele didactice.

-
2. Directorul executiv al AJOFM, a adus la cunoștința membrilor comisiei, faptul că o firmă din Săcele, cu punct de lucru în municipiul Sf. Gheorghe, disponibilizează cca. 120 de angajați. Aceștia vor beneficia de plăți compensatorii în valoare de un salariu brut lunar.

Asociații și patronate din România

Patronatele

Potrivit Codului muncii, patronatele sunt organizații ale patronilor, autonome, fără caracter politic, înființate ca persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial. Nu orice angajator este și patron, ci numai persoana juridică înmatriculată sau persoana fizică autorizată potrivit legii, care administrează și utilizează capitalul, indiferent de natura acestuia, în scopul obținerii de profit în condiții de concurență și care angajează muncă salariată.

Constituirea patronatelor

Patronatele sunt constituite pe activități economice și organizate pe secțiuni, diviziuni, ramuri și la nivel național.

Un număr de cel puțin 15 persoane juridice înmatriculate sau persoane fizice autorizate potrivit legii poate constitui un patronat. Se pot constitui patronate și cu un număr de cel puțin 5 membri în ramurile în care aceștia dețin peste 70% din volumul producției.

Patronatele se pot constitui în uniuni, federații, confederații sau în alte structuri asociative.

Atribuțiile principale

Atribuțiile principale ale patronatelor sunt:

- reprezintă, promovează, susțin și apără interesele economice, tehnice și juridice ale membrilor lor;
- activează pentru deplina libertate de acțiune a patronilor în scopul dezvoltării și eficientizării activității acestora;
- promovează concurența loială, în condițiile legii, în scopul asigurării de șanse egale fiecăruia dintre membrii lor;
- sunt consultate de Guvern la inițierea, elaborarea și promovarea programelor de dezvoltare, restructurare, privatizare, lichidare, cooperare economică și participă în structurile de coordonare și gestionare a programelor cu Uniunea Europeană;
- desemnează, în condițiile legii, reprezentanți la negocierea și încheierea contractelor colective de muncă, la alte tratative și acorduri în relațiile cu autoritățile publice și cu sindicatele, precum și în structurile tripartite de conducere și de dialog social;

-
- asigură pentru membrii lor informații, facilitarea de relații între aceștia, precum și cu alte organizații, promovarea progresului managerial, servicii de consultanță și asistență de specialitate, inclusiv în domeniul formării forței de muncă. Pot asigura orice alte servicii cerute de membrii lor, cu respectarea legii;
  - pot adresa autorităților publice competente propuneri de legiferare în domeniile de interes patronal.

Reprezentativitate

La negocierea și încheierea contractelor colective de muncă la nivel de unitate, patronul este reprezentat de către organul de conducere al acesteia, stabilit prin lege, statut ori regulament de funcționare, după caz. La nivel de grup de unități, de ramură și la nivel național, patronul este reprezentat de către asociațiile patronale legal constituite și reprezentative, potrivit Legii nr. 130/1996, îndeplinind cumulativ următoarele condiții:

- la nivel național:
  - o au independență organizatorică și patrimonială;
  - o reprezintă patroni ale căror unități funcționează în cel puțin jumătate din numărul total al județelor, inclusiv în municipiul București;
  - o reprezintă patroni ale căror unități își desfășoară activitatea în cel puțin 25% din ramurile de activitate;
  - o reprezintă patroni ale căror unități cuprind minimum 7% din efectivul salariaților din economia națională;
- la nivel de ramură
  - o au independență organizatorică și patrimonială;
  - o reprezintă patroni ale căror unități cuprind minimum 10% din numărul salariaților din ramura respectivă.

Îndeplinirea condițiilor de reprezentativitate se constată de către Tribunalul Municipiului București, la cererea asociației patronale. Hotărârea este supusă numai recursului.

Asociații și patronate în Regiunea Centru

Asociația Creștem România Împreună

Asociația „Creștem România Împreună” a apărut ca o necesitate în viața societății românești având ca principal scop promovarea și susținerea drepturilor și intereselor sociale, culturale, economice și profesionale ale românilor aflați în România sau în afara țării.

Valorile pe care se bazează desfășurarea activității acestei asociații sunt integritatea, responsabilitatea și implicarea socială, iar scopul urmărit constă în restabilirea stării de normalitate în comunitățile în care activează, prin proiectele pe care și le propune.

A realizat o multitudine de proiecte inedite, cum ar fi:

- Plantează în România - proiectul dedicat naturii, dorința de educație adresată oamenilor și expresia unității. Este unul dintre cele mai mari proiecte de plantare a copacilor din România
- Mall țărănesc.ro - proiectul care dorește să scoată la iveală și să promoveze tradiția și măiestria autentică a românilor prin lucrurile pe care le fac. Este cea mai mare piață online dedicată micilor fermieri.
- Renaște România - platforma dedicată voluntariatului, unde pot fi găsiți toți actorii implicați: companii, ONG-uri, voluntari. Un ecosistem / platformă online inovatoare.
- Adoptă un țăran - promovarea gospodariilor care își scot marfa la poartă.
- Ora verde - Educație pentru un mediu mai verde, un mediu mai sănătos. Adresată deopotrivă adulților, dar mai ales copiilor.
- Cucuieții Maraton - Activitate cu mișcare multă, pentru cei cu inima puternică și dragoste de verde, menită să atragă atenția asupra situației reale a pădurilor.

Competență și expertiză oferite de această asociație:

- proiectarea și crearea de medii pentru voluntari
- Consultanță IT dedicată software-ului / platformelor de gestionare a voluntarilor
- know-how de marketing digital pentru promovare / agregare comunitară
- proiectarea și crearea de programe didactice pentru implicarea socială a mediului
- soluția de proiectare pentru lanțul mic de aprovizionare / economia locală

Asociația Cultivatorilor de Sfeclă

Asociația Cultivatorilor de Sfeclă este o asociație înființată în anul 2002, în Brașov, care are drept scop promovarea și apărarea drepturilor și intereselor profesionale ale cultivatorilor de sfeclă de zahăr și sămânță, să apropie, să sprijine toate forțele creatoare de producție în vederea realizării unei producții mari și de calitate.

Obiectivele acestei asociații sunt:

- reprezentarea și protejarea cultivatorilor față de instanțele administrative și locale;
- organizarea locală a recepției de sfeclă de zahăr și promovarea de noi utilizări pentru produsele obținute din sfecla de zahăr (biocarburanți, alcool);
- promovarea progresului tehnic în producerea și valorificarea sfeclei de zahăr prin asigurarea de asistență tehnică de specialitate;
- organizarea de instruiți, schimburi de experiență, simpozioane, specializări la nivel național, ș.a.

Membrii acestei asociații pot fi:

- cultivatorii individuali de sfeclă de zahăr;
- societăți și asociații agricole cultivatoare de sfeclă de zahăr;
- unități de cercetare agricolă care se ocupă de cercetări privind cultura sfeclei de zahăr;
- specialiști agricoli

Asociația PRO Afaceri

Asociația PRO Afaceri a apărut din dorința de a dinamiza mediul de afaceri brașovean, dar și pe cel regional și național, prin implicarea în activități care să creeze oportunități pentru investitori, oameni de afaceri români și piața forței de muncă. Se implică în:

- Realizarea de activități de consiliere profesională și îndrumare vocațională în favoarea tinerilor și a absolvenților;
- Realizarea de activități de promovare și educare a tinerilor;
- Elaborarea de proiecte și organizarea de activități în domeniul afacerilor, crearea unui cadru propice schimbului de informații pentru dezvoltarea propriilor afaceri, organizarea de conferințe și seminarii de afaceri;
- Participarea la proiecte locale, naționale și internaționale de dezvoltare a antreprenoriatului românesc;
- Oferirea de consultanță și formare în domeniul afacerilor;
- Promovarea de campanii mass media, organizarea și participarea la diverse evenimente și expoziții, susținerea și realizarea de materiale de specialitate în vederea promovării turistice a orașului și a zonei din care acesta face parte;
- Inițierea și derularea unor proiecte de dezvoltare locală și regională în domeniul economico-social prin accesarea de fonduri publice sau private din țară sau din străinătate;
- Inițierea și derularea de proiecte legate de protecția mediului la nivel local și național.
- Acordarea de consultanță în domeniul managerial, marketing, economic și turistic, în vederea creșterii gradului de profesionalism și competență al beneficiarilor.

Federația Patronatelor IMM Regiunea Centru

Înființat în 1992, Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR) s-a dezvoltat de-a lungul anilor, devenind singura confederație patronală reprezentativă la nivel național pentru IMM-uri, recunoscută prin Hotărârea de Guvern nr. 1558 din 23 septembrie 2004 ca fiind de utilitate publică, cu aproximativ 15.000 de membri reuniți în 98 de Structuri Teritoriale și organizații membre pe tot teritoriul țării: 8 federații regionale, 12 federații și patronate județene, 31 patronate locale, 32 filiale fără personalitate juridică, 15 federații și patronate profesionale.

Federația Patronatelor IMM Regiunea Centru este o organizație patronală federativă, fondată în 2004 de către organizațiile județene din regiunea Centru, cu sediul în Târgu Mureș, în a cărei rețea funcționează o multitudine de organizații neguvernamentale cu diferite obiective de la cultură la formare profesională și servicii de voluntariat pentru comunitate.

Obiectivele generale ale acestui patronat sunt:

- Reprezintă Organizațiile Patronale ale I.M.M., asociațiile profesionale, toate formele asociative ale întreprinzătorilor privați inclusiv cele cooperatiste și implicit a IMM-urilor și a tuturor categoriilor de întreprinzători privați din Regiunea Centru, în raporturile cu instituțiile și autoritățile locale, județene, regionale, naționale, europene și internaționale.

-
- Inițiază și propune proiecte de legi și alte acte normative autorităților abilitate care să faciliteze și să încurajeze înființarea și dezvoltarea agenților economici, asociațiilor / fundațiilor precum și alte legi și acte normative care privesc I.M.M.-urile, toate categoriile de întreprinzători privați, organizații patronale, profesionale, asociațiile și fundațiile.
  - Reprezintă Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (C.N.I.P.M.M.R.) în Regiunea Centru.

Programe de finanțare

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune următoarele 5 priorități investiționale:

- O Europă mai inteligentă
- O Europă mai verde
- O Europă mai conectată
- O Europă mai socială
- O Europă mai apropiată de cetățenii săi

O Europă mai inteligentă

Obiective specifice:

- *Cercetare și inovare- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adaptarea tehnologiilor avansate, din care fac parte următoarele direcții:*
  - Dezvoltarea unui ecosistem antreprenorial care favorizează apariția și maturizarea start-up/spin-off inovative – *intervenții regionale*
  - Dezvoltarea serviciilor aferente infrastructurilor de sprijin a afacerilor (incubatoare, acceleratoare etc.) – *intervenții regionale*
- *Digitalizare- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor, din care fac parte următoarele direcții:*
  - Creșterea gradului de digitizare a serviciilor publice pentru societatea românească
  - Implementarea măsurilor pentru dezvoltarea serviciilor de e-guvernare (evenimente de viață) – *intervenții naționale*
  - Digitalizare în administrația publică și competențe digitale avansate – *intervenții naționale*
  - Digitizarea serviciilor publice la nivel local – *intervenții regionale*

- *Competitivitate- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor*
  - Facilitarea accesului la finanțare pt IMM-uri, inclusiv prin încurajarea finanțării inițiale și timpurii a start-up-urilor cu potențial inovativ ridicat
  - Consolidarea competitivității economiei românești
  - Sprijinirea creării de noi companii și creșterea ratei de supraviețuire a acestora
  - Facilitarea investițiilor în noi tehnologii – *intervenții regionale*
  - Sprijin pentru internaționalizare – *intervenții regionale*
  - Susținerea adoptării tehnologiilor IT&C de către IMM – *intervenții regionale*
  - Sprijinirea clusterelor în vederea integrării acestora în lanțuri de valoare europene – *intervenții regionale*
  - Susținerii implementării mecanismelor economiei circulare în cadrul întreprinderilor românești – *intervenții regionale*

- *Specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă tranziție industrială și antreprenariat*
  - Dezvoltarea unor competențe profesionale adecvate cerințelor mediului de afaceri în contextul unei economii bazate pe cunoaștere
  - Susținerea capacității administrative a structurilor din cadrul mecanismului integrat regional și național de descoperire antreprenorială

-
- Dezvoltarea competențelor la nivelul întreprinderilor/organizațiilor de CDI/entităților – *intervenții regionale*: implicare în Mecanismul de descoperire antreprenorială pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat, inclusiv stagii de practică; dotare licee pentru aplicare metode digitale de învățare

Formare pentru implementarea standardului: sistem de Management a Inovării în companii

O Europă mai verde

Obiective specifice:

- *Promovarea eficienței energetice și renunțarea emisiilor de gaze cu efect de seră*
- *Promovarea energiei din surse regenerabile*
- *Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E*
- *Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor*
- *Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării*
- *Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării*
- *Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării*
- *Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere*

O Europă mai conectată

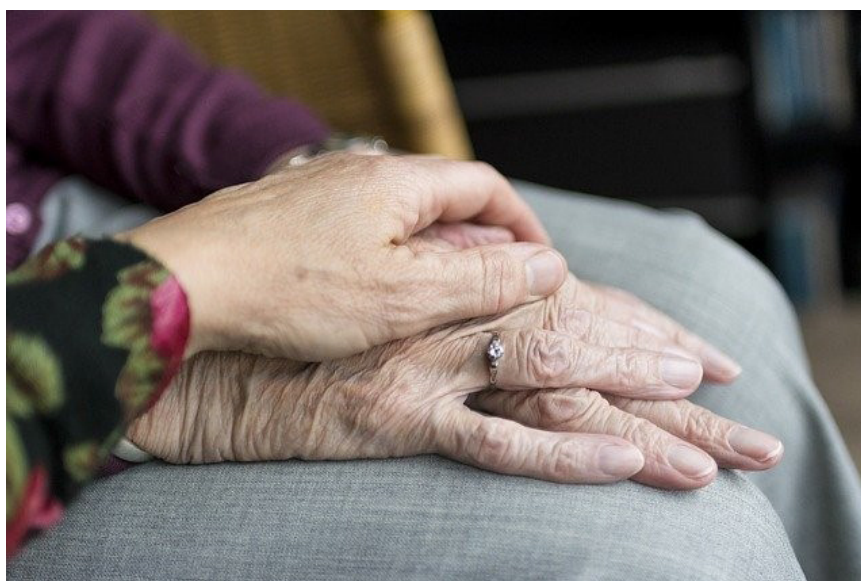
Obiective specifice:

- *Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală*
- *Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere*
- *Îmbunătățirea conectivității digitale*

O Europă mai socială

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale.
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistență personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă.
- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar
- Promovarea **învățării pe tot parcursul vieții**, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale

- Promovarea **integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii**
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea **accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată**
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

O Europă mai apropiată de cetățenii săi

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane
- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Bibliografie / Surse:

<http://www.csnmeridian.ro/>

https://www.codulmuncii.ro/titulul_7/capitolul_2_1.html

<http://clems.ro/>

<http://economie.gov.ro/>

<https://www.imago-mol.ro/>

<https://www.inma-ita.ro/>

<http://store.ectap.ro/>

<http://clustero.eu/wp-content/uploads/2020/04/situatia-clusterelor-din-romania-aprilie-2020.pdf>

www.solidaritatea-sanitara.ro

www.lege5.ro

<https://ciel.ro/blog/ce-este-un-hub-si-ce-avantaje-iti-ofera-ciel-romania/>

<https://www.rofma.ro/index.php/resurse-fm/studii-cercetari-analize/230-spatiile-de-coworking-moda-sau-tendinta-durabila>

<https://laurentiumihai.ro/lista-spatii-coworking-romania/>

<https://data.gov.ro/dataset/parcuri-industriale-situatia-parcurilor-industriale-la-03-07-2018>

<https://luiza.manolea.ro/blog/2011/05/28/beneficiile-parcurilor-industriale/>

<http://www.hightechindustryark.ro/>

<https://www.listafirme.ro/>

https://www.greengrowthknowledge.org/sites/default/files/downloads/resource/International_Guidelines_for_Industrial_Parks_0_compressed.pdf

<https://insse.ro/cms/ro/search/node/parc%20industrial>

<https://cvlpress.ro/14.11.2019/la-high-tech-park-o-investitii-in-valoare-de-450-000-de-euro/>

<https://www.bppt.pl/en/>

<https://www.fonduri-structurale.ro/>

<https://linkopingsciencepark.se/>

<https://www.dmdezvoltare.ro/>

https://www.economica.net/cum-s-au-descurcat-magazinele-romanilor-in-2018_171268.html

<http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/178659>

<http://cudalbi2020.ro/incubatoare-de-afaceri-evolutii-si-tendinte/>

<https://www.startupcafe.ro/stiri-afaceri-21510754-harta-incubatoarelor-aceleratoarelor-hub-urilor-afaceri-pentru-start-upuri-publicata-guvern.htm>

http://store.ectap.ro/articole/729_ro.pdf

<https://decalex.ro/blog/iniintarea-si-facilitatile-unui-incubator-de-afaceri-legea-1022016-a-fost-promulgata>

<https://www.msnews.ro/investitii-doua-noi-incubatoare-de-afaceri-in-domeniul-medical-si-in-industrii-creative-in-targu-mures-si-miercurea-nirajului/>

<https://www.adrcentru.ro/planul-de-dezvoltare-regional/>

<https://mfe.gov.ro/programe/>

<https://cri.org.ro/despre-noi>

<https://www.proafaceri.com/>

<http://www.acsz-bod.ro/>

https://ro.wikipedia.org/wiki/List%C4%83_de_parcuri_industriale_din_Rom%C3%A2nia

Axa Prioritară 3 - **Locuri de muncă pentru toți**

Apelul pentru proiecte POCU/82/3/7/Creșterea ocupării prin susținerea întreprinderilor cu profil non-agricol din zona urbană

Titlul proiectului: **"StartUp Now! Dezvoltare prin antreprenoriat pentru regiunea Centru"**

Contract: **POCU/82/3/7/105618**

Editorul materialului: **Loop Operations**

Data publicării: **Decembrie 2020**

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020

